

ADOLESCÈNCIA MÒBIL

CATXA DE RECURSOS CREATIUS PER A
L'EXPERIMENTACIÓ ARTÍSTICA PER JULIÁN BARÓN

Guia – manual de la caixa de recursos

: -D

ÍNDEX

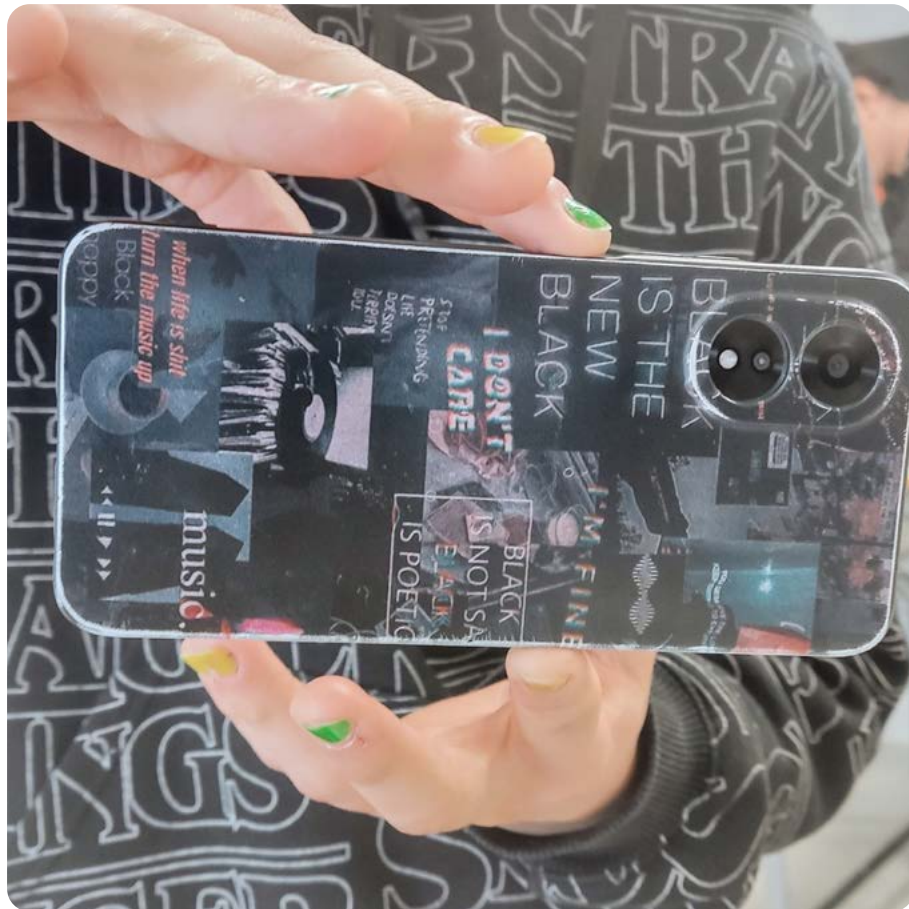
1_Introducció al projecte: Pensar la tecnologia des de l'adolescència	6
- Presentació del projecte, metes i abast	
- Enfocament, tècniques i metodologia	
- El propòsit d'esta caixa	
- Consideracions per a la documentació de menors	
- Consideraciones sobre el uso de dispositivos móviles en el centro educativo	
- Estudiant sense mòbil	
2_Accions preliminars: Carregant bateria	16
- Flux de treball: activació, planificació, dinàmiques i estructura	
- Accions proposades per a iniciar les sessions	
- Aclariment final	
3 Selecció de 10 accions amb desenvolupament	24
- 3 + 3 -: Pros i contres de la tecnologia mòbil en l'adolescència	
- Un dia amb el mòbil: Registre fotogràfic d'un dia típic	
- Telèfon fugaç: Subvertir la funcionalitat del mòbil en l'aula	
- Fes que sembla...: Tècniques creatives de visualització fotogràfica	
- Darrere de la finestra: Exploració de perspectives imaginades	
- Sol i ombra: Manipulació de la il·luminació	
- Selfie: L'autofoto com a exploració cultural	
- Peu de foto: Importància del context en la interpretació d'imatges	
- En construcció: Creació col·laborativa de fanzins	

- La mort en l'era digital: reflexió sobre la permanència de les imatges en la nostra època

4_Organització i gestió de l'arxiu	82
– Emmagatzematge i organització de les imatges i d'altres resultats	
– Ferramentes recomanades per a la gestió i l'edició fotogràfica	
5_Biblioteca de fotollibres	86
– Presentació, anàlisi i propostes de treball dels fotollibres	
6_Jornades de creació	94
– Disseny d'activitats pràctiques i estratègies d'aprenentatge col·laboratiu per a la presentació final de les sèries elaborades	
7_Epíleg <3	104

1_Introducció al projecte: Pensar la tecnologia des de l'adolescència

#8

Presentació del projecte, les metes i l'abast

Adolescència Mòbil és una caixa de recursos de la Xarxa Planea que busca explorar el complex món de l'adolescència en l'era digital. Ens enfoquem a comprendre com la relació dels i de les adolescents amb els telèfons mòbils impacta la seua vida diària i la seua identitat en un entorn marcat per canvis tecnològics i socials constants.

Reconeixem la importància de proporcionar un espai segur perquè els i les adolescents exploren i reflexionen sobre la seua relació amb la tecnologia mòbil. El nostre objectiu és fomentar un diàleg obert i constructiu entre els i les estudiants i el cos docent, incorporant diverses perspectives per a enriquir la nostra comprensió col·lectiva d'este fenomen. A més, aspirem a crear un arxiu visual que no només documente les percepcions dels i de les adolescents, sinó que també servisca com a testimoni de la complexitat d'esta etapa vital.

Objectius

- Generar un arxiu visual que reflectisca les perspectives de l'adolescència contemporània.
- Facilitar ferramentes per a empoderar els jòvens per a contar les seues pròpies històries, utilitzant la pràctica artística com a mitjà per a comprendre el seu entorn en constant evolució.
- Proveir un espai segur i obert que fomenti l'expressió lliure i la creativitat dels adolescents.
- Estimular el diàleg intergeneracional i l'autoexploració per a comprendre les percepcions sobre la tecnologia mòbil.
- Promoure la participació activa dels adolescents en les activitats del projecte.
- Explorar les interrelacions entre adolescència, tecnologia i les normes socials emergents.
- Potenciar el pensament crític dels adolescents pel que fa a l'impacte de la tecnologia en les seues vides i en la societat.
- Integrar en l'aula una educació de la mirada que fomenti una comprensió reflexiva i analítica de les imatges en la societat contemporània.
- Fomentar les habilitats necessàries perquè els estudiants es desenrotllen amb autonomia en l'àmbit

- sociofamiliar i en els seus grups socials, participant amb actituds solidàries, tolerants i lliures de prejuís.
- **Promoure la capacitat d'aprendre** de manera autònoma, treballar en equip i analitzar críticament les desigualtats que existixen, impulsant la igualtat.
 - **Estimular la capacitat d'aplicar tècniques d'investigació artística** per a estudiar diverses situacions que sorgisquen en el desenrotllament del currículum.

Enfocament, tècniques i metodologia

El nostre projecte té com a focus l'adolescència, un període replet de conflictes i metamorfosis. Ens proposem explorar la vida quotidiana dels adolescents a través de la seua relació amb els telèfons mòbils, basant-nos en l'afirmació d'Helen Hester: "la tecnologia és social i el que és social és tecnològic". Utilitzarem la pràctica artística i la reflexió col·lectiva com a eixos temàtics i principis d'acció per a reconèixer esta condició.

Entenem que l'adolescència és una etapa vulnerable, especialment en este període de canvis històrics, socials, culturals i tecnològics. Això demana un enfocament acurat però obert, donant veu a les propostes de les comunitats i promovent un espai independent per a l'expressió lliure. Abordarem les dinàmiques d'homogeneïtzació digital i física, destacant la diversitat per a visibilitzar les experiències autèntiques de l'adolescència actual. La nostra metodologia es basa a explorar la connexió entre l'adolescència actual, el debat social emergent i el marc normatiu futur que regirà la prescripció i la prohibició de l'ús de telèfons mòbils i altres dispositius.

Per a fer-ho, mecanitzarem mitjançant accions, segons instruccions d'ús i desviament, la pràctica artística com a ferramenta d'anàlisi i definició d'este espai de conflicte, un arxiu comú d'interessos i pensaments visuals. Este arxiu busca ser més que una simple col·lecció d'imatges; aspira a ser un testimoni que reflectisca la complexitat de l'adolescència de primera mà.

En este projecte també ens proposem incorporar el professorat en conjunt, considerant les diverses visions que hi ha entre els qui advoquen per la prohibició de la tecnologia mòbil i els qui en promouen l'ús per a facilitar processos educatius crítics. La idea és recopilar estes perspectives en un arxiu per a posar-les en diàleg amb les experiències dels estudiants,

involucrant tot el claustre mitjançant dinàmiques que fomenten un diàleg constructiu.

Amb Adolescència Mòbil volem proporcionar un espai d'aprenentatge i (auto)reflexió col·lectiva, en què es reconega el poder de les imatges per a activar diàlegs i mapar conflictes. El nostre afany es dirigeix al fet que tots els adolescents participen activament en la construcció de la seua pròpia narrativa cultural a través de nocions pròximes com la identitat, la interculturalitat o les conseqüències de l'impacte del món digital en la seua construcció de la realitat. Abans de res, este projecte és un homenatge a la joventut, una temptativa de capturar el seu esperit en una era en què la mobilitat, tant digital com emocional, redefinix els marcs d'experiència i coneixement dels nostres adolescents.

Pensar la tecnologia des de l'adolescència

Reflexionar sobre la tecnologia des de la perspectiva adolescent implica endinsar-se en un univers dinàmic i en constant evolució, a on la tecnologia no només és una ferramenta sinó també un component integral de la identitat juvenil. L'adolescència és una etapa crucial marcada per la busca de la identitat, l'autonomia i la pertinença, i en l'era digital, els telèfons mòbils juguen un paper central en estos processos.

La tecnologia mòbil actua com una extensió del ser adolescent, una finestra al món exterior i una plataforma per a l'autoexpressió i la construcció de relacions. No obstant això, també presenta desafiaments significatius, des de la dependència tecnològica fins a l'exposició a riscos en línia i la pressió social digital. És en este cresol a on Adolescència Mòbil busca intervenir, proporcionant un espai perquè els adolescents examinen críticament la seua relació amb la tecnologia i com esta modela la seua realitat quotidiana.

Mitjançant la pràctica artística i la reflexió col·lectiva, els adolescents tenen l'oportunitat de visualitzar i narrar les seues experiències amb els telèfons mòbils, explorant tant els beneficis com les complicacions inherents a l'ús d'estos. Este enfocament no només facilita una comprensió més profunda del seu món digital, sinó que també els empodera per a convertir-se en agents actius en la configuració de la seua pròpia narrativa tecnològica.

Adolescència Mòbil es posiciona com una iniciativa transformadora que reconeix la tecnologia no només com

un fenomen extern, sinó també com una part intrínseca de l'experiència adolescent. Fomentant un diàleg intergeneracional i proporcionant ferramentes per a l'expressió creativa busquem il·luminar les múltiples dimensions de la relació entre els jòvens i la tecnologia, celebrant el potencial d'esta mentres naveguem junts els seus desafiaments.

La caixa de recursos inclou:

- Guia didàctica que explica el contingut i el concepte de la caixa.
- Cinc fotollibres que compartixen vivències i relats visuals de l'adolescència.
- Vint vídeos recursos educatius amb instruccions i comentaris sobre les diferents activitats per a facilitar-ne la pràctica a l'aula.
- Espills irrompibles de poca grandària, utilitzats com a incentius i ferramentes pràctiques en les dinàmiques del programa.

Preguntes per a reflexionar en l'aula

Et convidem a utilitzar, en les primeres sessions d'iniciació del projecte, les preguntes següents per a fomentar la reflexió i el diàleg. Sent-te lliure d'adaptar-les i d'afegir les teues pròpies preguntes segons ho consideres apropiat per al teu grup d'estudiants.

- 1:) Com et sents respecte a la idea d'explorar com els telèfons mòbils afecten la teua vida diària i la teua identitat com a adolescent?
- 2:) Quins creus que són els desafiaments més grans que enfrontes a causa de l'omnipresència de la tecnologia mòbil en la teua vida?
- 3:) Consideres que l'ús excessiu de dispositius mòbils pot afectar negativament el teu benestar emocional i social?
- 4:) Quines emocions experimentes quan passes molt de temps davant del telèfon mòbil?
- 5:) Creus que l'ús de dispositius mòbils ha afectat els teus hàbits de son i descans?
- 6:) Et sents pressionat per la necessitat d'estar sempre connectat mitjançant el telèfon mòbil?

7:) Creus que l'ús constant de telèfons mòbils ha canviat la manera en què et relaciones amb els teus amics i familiars?

8:) Què penses sobre la idea que la tecnologia mòbil pot influir en la manera com et perceps a tu mateix i en la teua identitat com a adolescent?

9:) Com creus que l'ús excessiu de telèfons mòbils pot afectar les teues habilitats socials i la teua capacitat per a relacionar-te cara a cara amb els altres?

10:) Com creus que la relació dels adolescents amb els telèfons mòbils influïx en la seua vida quotidiana i en la seua identitat?

11:) Què opines sobre la proposta d'incorporar el professorat en el projecte, tenint en compte diferents visions sobre l'ús de la tecnologia mòbil en l'educació?

12:) Quin creus que podria ser l'impacte a llarg termini de l'ús creixent de la tecnologia mòbil en l'adolescència i en la societat en general?

13:) Què opines sobre la idea de prohibir l'ús de telèfons mòbils en l'aula?

14:) Creus que una prohibició del mòbil en l'aula afectaria de manera positiva o negativa el teu rendiment acadèmic?

15:) Com creus que una política de prohibició del mòbil en l'aula podria afectar la dinàmica i l'ambient d'aprenentatge en classe?

16:) Què creus que podries descobrir sobre tu mateix i els teus companys si el telèfon mòbil no estiguera present per a intervindre en la vostra experiència escolar?

EL PROPÒSIT D'ESTA CAIXA ;—)

Més enllà de la comunicació

La distinció entre "transmetre" i "comunicar" planteja una reflexió profunda sobre la naturalesa de la interacció humana i el seu impacte en la societat. Comunicar, en el nostre joc de conceptes, una paraula que se sol utilitzar com a valor dels telèfons mòbils per part dels adolescents, és l'acte de transportar una informació en l'espai, i transmetre, transportar una informació en el temps, una qüestió amb un abast més ampli que inclou aspectes materials, diacrònics i polítics.

Aprenentatge actiu i participatiu

El disseny de la caixa està centrat en l'aprenentatge actiu, en què els adolescents no consumixen contingut, sinó que participen de manera activa en activitats que els permeten reflexionar sobre la seua pròpia relació amb la tecnologia mòbil. Les activitats proposades estan dissenyades per a ser participatives i estimular l'autoexploració, encoratjant els adolescents a pensar críticament sobre com la tecnologia influïx en les seues vides i en el seu desenrotllament personal.

Construint coneixement de manera col·laborativa

La caixa Adolescència Mòbil promou la reflexió col·lectiva com un procés fonamental per a la construcció de coneixement. A través de l'intercanvi d'experiències i punts de vista, els participants tenen l'oportunitat d'ampliar la seua comprensió de temes complexos relacionats amb l'adolescència i la tecnologia. Este enfocament col·laboratiu no només enriqueix l'aprenentatge individual, sinó que també enfortix el sentit de comunitat i pertinença entre els jóvens involucrats en el projecte.

Integrant la tecnologia en l'aula mitjançant la pràctica artística

Adolescència Mòbil representa una manera transformadora d'integrar la tecnologia en l'aula mitjançant la pràctica artística, utilitzant dispositius mòbils no només com a ferramentes educatives, sinó també com a detonant per a la reflexió i l'anàlisi crítica. Com que es toca la tecnologia des de diversos angles, este projecte trenca amb les normes de sempre i obri camí a un estil més flexible i adaptatiu cap a l'educació en el nostre temps.

Contribuint al canvi

Adolescència Mòbil no només busca comprendre millor la relació entre els jóvens i la tecnologia, sinó també fomentar el debat i promoure el canvi social. A través de l'arxiu visual i les activitats, el projecte aspira a crear consciència sobre els desafiaments i les oportunitats que s'associen amb l'ús de dispositius mòbils en l'adolescència. En este sentit, convida a ampliar l'abast del projecte mitjançant l'intercanvi d'accions amb altres instituts que estiguen treballant amb esta caixa de recursos.

Consideracions per a la documentació de menors

La documentació de menors és una consideració crítica en el nostre projecte. Ens assurem de complir totes les normatives legals i ètiques relatives a la protecció de dades i la privacitat dels adolescents. Això inclou obtenir el consentiment informat dels participants i dels seus pares o tutors, i garantir que totes les dades i fotografies recopilades es manegen amb estricta confidencialitat. Per al projecte i per a qui el pose en marxa, això suposa una prioritat. Suggerim seguir els protocols clars i segurs desenrotllats per la Conselleria d'Educació per a obtenir el consentiment informat dels participants i dels seus pares o tutors. A més, ens comprometem a crear un entorn segur en què els adolescents se senten còmodes compartint les seues experiències sense por de juís o repercussions negatives. Este enfocament és fonamental per a crear un ambient en què els adolescents puguen participar activament en la construcció de la seua pròpia narrativa cultural.

CONSIDERACIONS SOBRE L'ÚS DE DISPOSITIUS MÒBILS EN EL CENTRE EDUCATIU

Prohibició actual i àmbit d'acció

En els centres educatius de la Generalitat Valenciana hi ha una prohibició vigent pel que fa a l'ús de dispositius mòbils per part dels estudiants. La Resolució de 17 d'abril de 2024, sobre determinats aspectes per a la regulació de l'ús de dispositius mòbils en centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana [2024/3422], està dissenyada per a assegurar un entorn d'aprenentatge lliure de distraccions i s'aplica de manera estricta durant tot l'horari escolar. L'ús de mòbils en les aules de la Comunitat Valenciana quedarà limitat a activitats didàctiques amb la supervisió del personal docent.

Consciència del projecte pel que fa a la Resolució

El nostre projecte és plenament conscient d'esta resolució i respecta les directrius establides. No busquem, en cap circumstància, contravindre les normes vigents ni fomentar l'ús de dispositius mòbils entre els estudiants en situacions no autoritzades. Entenem la preocupació de les mares i dels pares pel que fa a l'ús primerenc de mòbils i, per tant, ens assurem

que les activitats no requereixen que els estudiants tinguin o utilitzen dispositius mòbils.

Recomanacions per a l'ús i l'aplicació del projecte en grups d'edats majors

Per als docents que implementen el projecte, és important considerar les edats dels estudiants. Suggerim que l'ús d'activitats que podrien beneficiar-se de l'accés a dispositius mòbils s'enfoque en grups d'estudiants majors, específicament de 14 anys o més, la majoria dels quals ja tenen telèfons mòbils. No obstant això, fins i tot en estos casos, és vital que l'ús dels mòbils siga:

- **Voluntari:** cap estudiant ha de sentir-se obligat a usar un dispositiu mòbil si no en té o si els pares preferixen que no l'utilitze.
- **Regulat:** l'ús del mòbil ha de definir-se amb claredat i limitar-se als moments en què siga estrictament necessari per a l'activitat educativa.
- **Supervisat:** el professorat ha de supervisar l'ús de mòbils per a assegurar que s'usen de manera adequada i productiva.

Estudiants sense mòbil

En cas que alguns estudiants no tinguin mòbil, no hi ha cap problema per a seguir el projecte, ja que moltes activitats es fan en grup. N'hi ha prou que un dels integrants tinga un telèfon amb càmera per a dur a terme diverses accions. A més, algunes tasques se centren en la conversa i la reflexió, per la qual cosa no és necessari l'ús del telèfon. Encara que no es requereix una gran adaptació, es poden considerar diverses estratègies per a assegurar la participació de tots.

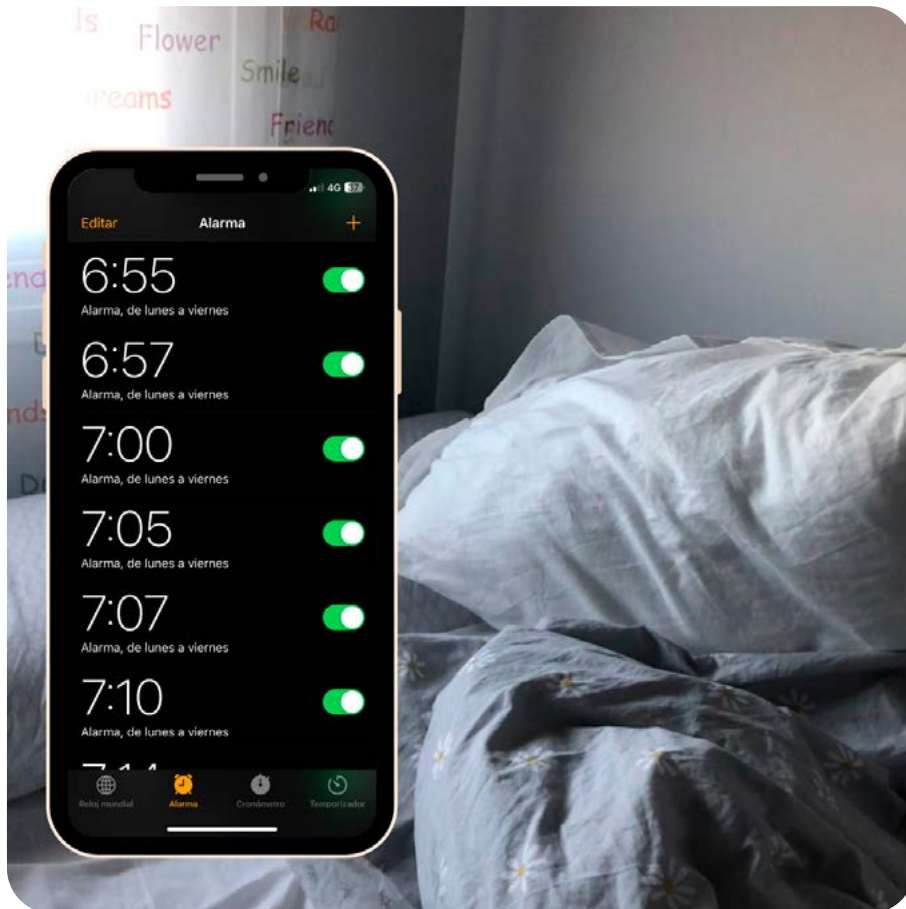
Treballar en grups és una solució efectiva, però també es poden proporcionar tauletes o dispositius prestats pel centre per a completar les activitats. Això garantix que tots tinguin l'oportunitat de participar plenament. És fonamental fomentar un ambient inclusiu en què tots els estudiants se senten còmodes i capaços de contribuir activament, encoratjant la creativitat i l'adaptació de les activitats perquè cada estudiant pugui aportar la seua perspectiva i visió.

Si arribara a donar-se el cas que cap estudiant té el seu telèfon en el centre, ja siga per decisió de les famílies, la direcció

del centre o qualsevol altra raó, fins i tot les derivades de les activitats del projecte, i no hi haguera càmeres fotogràfiques disponibles, això es presentaria com una oportunitat interessant i desafiadora. Seria un moment propici per a reflexionar sobre com dur a terme les activitats amb estes limitacions i pensar altres límits perquè les accions puguin traslladar la pràctica, la dinàmica i la filosofia del projecte a altres espais creatius.

2_Accions preliminars: Carregant bateria

#18

Flux de treball: activació, planificació, dinàmiques i estructura
Hem dissenyat este projecte amb el propòsit d'activar sessions d'entre quaranta-cinc minuts i una hora en l'aula, en què els participants puguen explorar de manera creativa el paper dels dispositius mòbils en les seues vides diàries. En una època en la qual la tecnologia mòbil és omnipresent i transformadora, és fonamental comprendre no només la seua funció, sinó també el seu impacte en la nostra percepció del món, les nostres relacions i la nostra identitat personal.

Pretenem, a través d'una sèrie d'activitats estructurades, que els estudiants reflexionen sobre el seu ús dels mòbils, n'analitzen els beneficis i desafiaments, i expressen de manera creativa les seues experiències i punts de vista. Estes sessions també promouran habilitats tècniques i artístiques, així com fomentaran un diàleg profund i crític sobre la tecnologia en les nostres vides.

T'expliquem com fer el projecte en l'aula en quatre parts importants: activació, planificació, dinàmiques i estructura. Cada fase està dissenyada per a guiar els estudiants de manera gradual i coherent, perquè tinguen una experiència educativa completa i amb sentit.

1. Activació

- **Introducció al projecte:** presenta el propòsit i els objectius del projecte als estudiants, explicant la rellevància d'explorar l'impacte dels dispositius mòbils en les seues vides diàries.
- **Dinàmica de presentació:** fes una activitat inicial en què els estudiants compartisquen les seues primeres impressions i expectatives sobre el projecte.
- **Discussió inicial:** obri un espai de discussió sobre l'ús dels mòbils, els seus beneficis i desafiaments, en què es fomenti la participació i l'intercanvi d'idees.

2. Planificació

- **Organització de les sessions:** dividix el projecte en sessions setmanals, assegurant un equilibri entre activitats pràctiques i reflexives.
- **Calendari d'activitats:** estableix un calendari detallat amb les dates i les activitats específiques per a cada sessió.

— **Assignació de tasques:** assigna responsabilitats específiques als estudiants, com ara líders de grup o encarregats de determinats materials, per a fomentar el sentit de pertinença i responsabilitat.

— **Intercanvis entre centres educatius:** coordina les activitats amb altres centres educatius participants en el projecte Adolescència mòbil, per a facilitar l'intercanvi d'experiències i resultats.

3. Dinàmiques

— **Sessions pràctiques i reflexives:** alterna entre activitats pràctiques (fotografia, edició d'imatges) i reflexives (debats, anàlisis d'imatges).

Activitats inicials: comença amb tasques senzilles com ara "Fes balanç del teu mòbil" o "Què significa per a nosaltres el mòbil?" per a establir una base de reflexió.

Projectes fotogràfics temàtics: desenrotlla activitats més complexes, com ara "Fotografia la teua ruta de casa a l'institut" o "Fotografia un secret", fomentant la creativitat i l'exploració personal.

— **Treball en grup:** Promou el treball col·laboratiu, assegurant que tots els estudiants participen, independentment de si tenen un mòbil propi.

— **Adaptació d'activitats:** ajusta les activitats segons les necessitats i els recursos disponibles, utilitzant dispositius prestats o treballant en grup quan siga necessari.

4. Estructura de l'arxiu

— **Gestió de l'arxiu:** organitza un sistema per a recopilar, guardar i compartir les fotos i altres documents que es produïsquen durant el projecte.

Categorització de materials: classifica les imatges i els documents segons les activitats dutes a terme i els temes explorats.

Plataforma d'emmagatzematge: utilitza una plataforma digital (com ara Google Drive o una pàgina web del centre) per a emmagatzemar i compartir l'arxiu.

Documentació contínua: assegura que cada sessió i activitat es documente adequadament, amb descripcions detallades i reflexions dels estudiants.

— **Ús de l'arxiu en etapes futures:** planifica com s'utilitzarà l'arxiu en activitats, exposicions o projectes futurs, destacant-ne el valor com a recurs educatiu i creatiu.

Accions proposades per a iniciar les sessions

A continuació, es detallen les accions que els participants duran a terme durant les sessions inicials. Cada activitat es presenta amb una instrucció breu i està pensada per a fomentar la reflexió i l'expressió creativa al voltant de l'ús dels dispositius mòbils.

Estes activitats servixen com una base adaptable que pots integrar amb els continguts de l'assignatura o alinear-les amb els interessos i els temes rellevants per als estudiants:

0:) Fes balanç del teu mòbil: escriu tres coses positives i tres coses negatives del telèfon mòbil.

1:) Què significa per a nosaltres el mòbil?: Quin és el rol del mòbil en les nostres vides.

2:) Fotografia la teua ruta de casa a l'institut: fes fotos del teu camí diari a l'institut, capturant el que més et crida l'atenció pel camí.

3:) Un dia en la teua vida amb el mòbil.

4:) Fotografia un secret: expressa't i conta un secret personal a través d'una foto creativa; dona curs a la teua imaginació.

5:) Fotos de tots els mòbils a casa: fes fotos de tots els mòbils, carregadors i dispositius que trobes a casa. Quants n'hi ha?

6:) Mans i mirada del teu col·lega amb el mòbil: fes una foto a les mans i a la mirada del teu col·lega quan està amb el mòbil. Quines emocions captures?

7:) La casa dels teus somnis en Google Street View: fes una ullada a Google Street View i tria el lloc a on t'encantaria viure en el futur. Per què eixe lloc?

8:) Arqueologia visual en fotos familiars: busca en les fotos familiars antigues algun trasto tecnològic antigot. Conta'm què trobes!

9:) Quins dits dirigixen el mòbil?: Fotografia les petjades i raions que has deixat en la pantalla amb els teus ditots.

Índex, polze? Està molt maltractat?

- 10:) Escriu alguna cosa bona i fica-te-la en el mòbil: agarra un paper, escriu alguna cosa que et motive i fica-te'l dins de la carcassa del mòbil. Recordatori sempre a mà!
- 11:) Usos alternatius per al mòbil: per a què uses més el mòbil, a banda de l'ús normal? Cartera, bossa? Fes fotos dels teus invents més bojos.
- 12:) Fes captures de les estadístiques de temps exposat a pantalles que ens dona el mòbil en Panell de control, Configuració, Benestar...
- 13:) Com et bloqueges? Practica com protegir la teua identitat quan fas fotos, ja siga mitjançant l'ús d'un bàner, un emoji o qualsevol altra tècnica que preferisques.
- 14:) Somnis i realitats. Combina fotos dels teus somnis, desitjos o aspiracions amb la teua vida diària per a mostrar-ne la relació o el contrast.
- 15:) Espills màgics: usa espills de mà per a fer fotos inesperades, jugant amb diferents angles i perspectives.
- 16:) Instant divergent: fes una foto de grup en l'aula, el pati o el carrer, a on cada u estiga en ubicacions diferents, i crea diverses fotos simultànies que reflectisquen la diversitat d'experiències en un instant.
- 17:) Alguna vegada has sentit que el temps deixa la seua petjada en tot al seu pas? Amb el mòbil, fes fotos d'eixos llocs oblidats pel món modern, a on la naturalesa reclama el seu espai.
- 18:) Quina és la foto de la galeria del teu mòbil que més et representa?: Tria una foto en la qual no aparegues tu però que sentes que et representa. Per què? Explica't!
- 19:) Si el mòbil se't morira en 3 min, quines 10 fotos salvaries?: Imagina que el teu mòbil està a punt de morir: quines 10 fotos salvaries i per què? Pensa ràpid.
- 20:) Quines fotos imprimiries de la teua galeria de fotos per a tindre-les físicament sempre amb tu?: Tria les fotos que imprimiries per a portar-les sempre amb tu i conta'ns què signifiquen per a tu.
- 21:) Envia una foto al teu jo del futur: tria una foto i envia-la al teu jo del futur. Quin missatge li enviaries visualment?
- 22:) El meu primer mòbil: rememora el dia que vas tindre el primer mòbil. Com va ser? Et va agradar? Algun record?

- 23:) Un dia sense mòbil i l'allau de l'endemà: Intenta apagar el mòbil durant un dia (oblida-te'n; sense tocar el mòbil) i encén-lo l'endemà. Què passa amb tots eixos missatges?
- 24:) Selfie Frankenstein: crea un collage visual que siga el teu propi 'Frankenstein', usant selfies teues per a mostrar diferents facetes de la teua personalitat.
- 25:) Màscara en la xarxa: fes una ullada en internet per a trobar imatges de com la gent sol usar màscara o identitats digitals. Per a què servixen?
- 26:) Què t'impedix dir el que penses?: Pensa en el que et frena per a deixar anar el que realment penses. Compartix-ho de viva veu; grava un àudio, un vídeo, o amb una imatge.
- 27:) Extraviaments: en l'aula reemplaça els llibres de text per llibres de fotografia, o revistes, o llibres de la biblioteca. Fem fotos durant 20 minuts amb els mòbils i després les compartim per a dialogar sobre les diverses perspectives i interessos que sorgixen.
- 28:) Mode avió: apaga el mòbil durant almenys una hora per dia i dedica eixe temps a una activitat que no requereix electricitat, com ara llegir, dibuixar o fer una passejada.
- 29:) La memòria de les imatges: selecciona una foto antiga de la teua família o d'un ser estimat i reflexiona sobre les històries o records que evoca.
- 30:) Matisos i matrius visuals: experimenta amb filtres i efectes en una imatge; després, compartix com transformen la interpretació i el significat inicial d'esta.
- 31:) En quines situacions consideres necessari restringir l'ús del mòbil?

Estes accions proporcionen una base per a explorar de manera creativa i reflexiva l'impacte dels dispositius mòbils en les nostres vides. A més, es fomenta la iniciativa dels i de les participants per a liderar i proposar noves accions que reflectisquen els seus interessos i les seues preocupacions tant personals com del grup.

Este projecte es concep com un llenç en constant evolució, en què la comunitat educativa construeix de manera col·lectiva noves formes d'aprenentatge i expressió a través de les imatges.

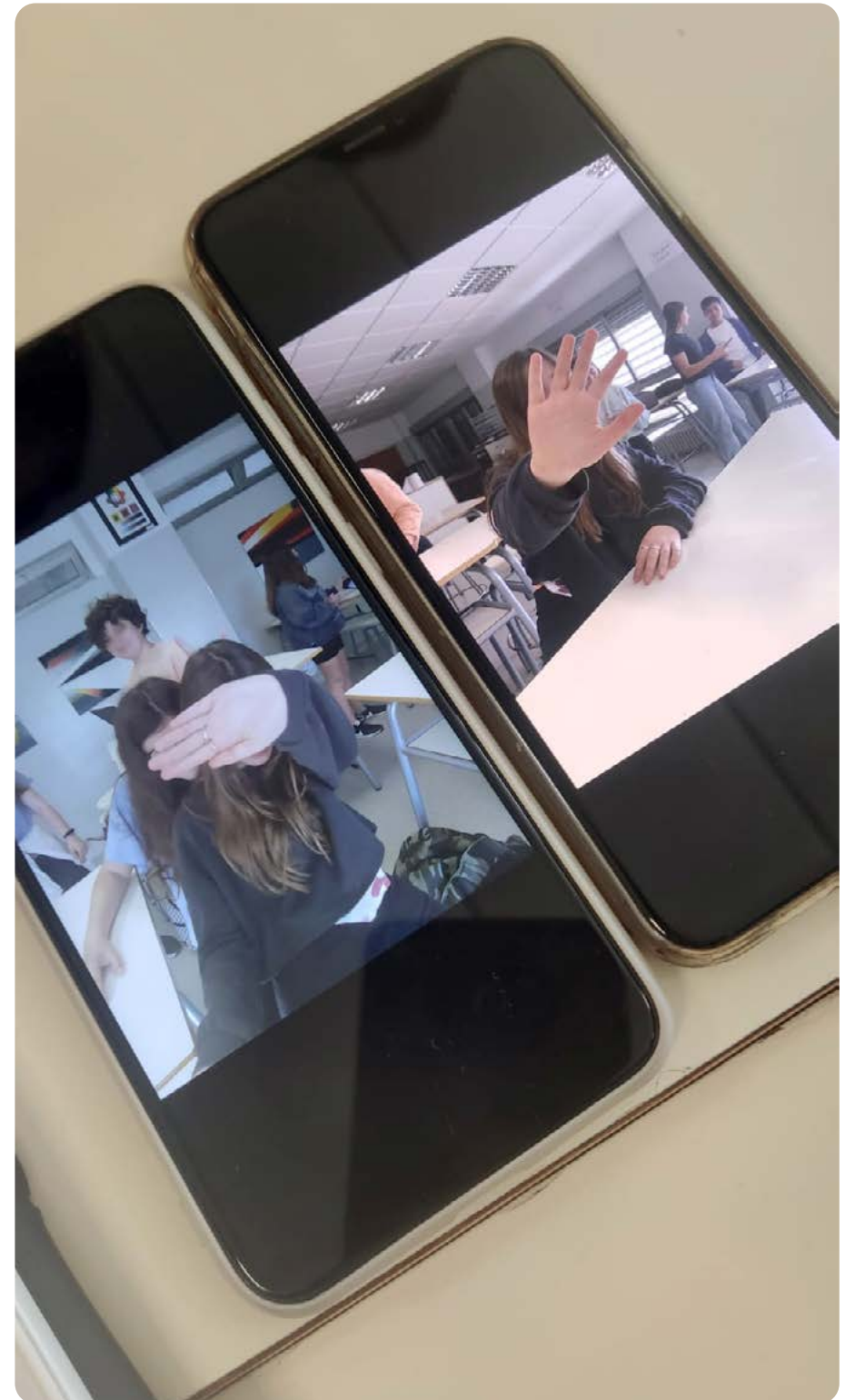
Aclariment final

És important destacar que este projecte no es limita únicament a la pràctica artística fotogràfica i la documentació visual. Algunes accions estan dissenyades per a fomentar la conversa, el diàleg i la reflexió en grup sobre el paper dels dispositius mòbils en les nostres vides. A través d'estes activitats, es pretén generar nous espais en l'aula des dels principis de la mediació cultural, per a donar lloc a una comunitat singular en què els estudiants puguen compartir experiències, idees i perspectives individuals i col·lectives.

Cada acció proposada té el propòsit d'explorar de manera creativa com els dispositius mòbils impacten les nostres interaccions diàries, tant en l'àmbit personal com en el social. Encoratgem els estudiants no només a fer fotos, sinó també a llegir fotos, i aprofundir en les narratives que estos moments representen. Això inclou discussions sobre hàbits digitals, relacions personals mediades per la tecnologia i la influència dels dispositius mòbils en la nostra manera de percebre el món. El projecte es presenta com un espai dinàmic en què la fotografia i la reflexió s'entrellacen per a promoure un diàleg obert sobre temes rellevants en l'era digital.

En el punt 4 sobre la gestió de l'arxiu et conte com organitzar, guardar i compartir les fotografies, els dibuixos i altres documents que són resultats de les accions. Així com el valor i el sentit de l'arxiu per a treballar amb este en altres etapes del projecte.

#24

3_Selecció de 10 accions amb desenvolupament

#26

En este capítol, et presentem una proposta detallada per a dur a terme accions específiques dins del projecte Adolescència Mòbil. Cada una d'estes activitats està dissenyada per a estimular la creativitat i fomentar el pensament crític sobre temes actuals, aprofitant el poder expressiu i transformador de la fotografia en un context educatiu i artístic.

Cada acció ve en fitxes pràctiques que et serviran com a guia. Estan dissenyades perquè entengues bé el propòsit de cada activitat i com aplicar conceptes fotogràfics i artístics. És clau destacar la flexibilitat d'estes propostes, que permet configurar-les i adaptar-les segons les preferències individuals, les dinàmiques en grup i les característiques específiques del teu context educatiu.

En embarcar-te en estes accions, t'encoratgem a explorar noves representacions, tècniques i processos artístics, així com a aprofundir en temes de rellevància cultural, social i personal. Esta metodologia no només enforteix habilitats tècniques en la creació i la lectura d'imatges, sinó que també et fa reflexionar críticament sobre tecnologia, identitat i comunicació visual en la nostra era digital.

Les accions són les següents:

- 3 + 3 —: pros i contres de la tecnologia mòbil en l'adolescència.
- Un dia amb el mòbil: registre fotogràfic d'un dia típic.
- Telèfon fugaç: subvertir la funcionalitat del mòbil en l'aula.
- Fes que sembla...: tècniques creatives de visualització fotogràfica.
- Darrere de la finestra: exploració de perspectives imaginades.
- Sol i ombra: manipulació de la il·luminació.
- Selfie: l'autofoto com a exploració cultural.
- Peu de foto: importància del context en la interpretació d'imatges.
- En construcció: creació col·laborativa de fanzins.
- La mort en l'era digital: reflexió sobre la permanència de les imatges en la nostra època.

Situació: Esta activitat se centra en la reflexió sobre l'ús generalitzat de la tecnologia mòbil entre els adolescents. S'exploraran tant els aspectes positius com els negatius d'esta ferramenta omnipresent en la seua vida diària. Així, els estudiants tenen l'oportunitat de reflexionar críticament sobre com l'ús del telèfon mòbil influïx en diferents aspectes del seu dia a dia, la qual cosa els permet considerar tant els beneficis com els desafiaments associats amb l'ús d'este.

Materials: Fulls de paper. Llapis o bolígrafs.

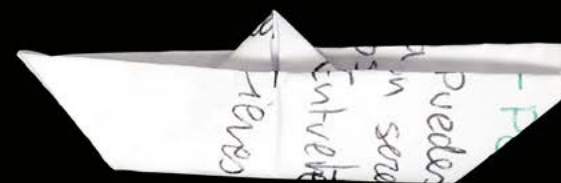
Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. **Introducció:** presenta el tema "Pros i contres de la tecnologia mòbil en l'adolescència" explicant el propòsit de l'activitat.
2. **Activitat principal:** demana als estudiants que escriguen tres aspectes positius i tres aspectes negatius de l'ús del telèfon mòbil en un full de paper.
3. **Discussió i reflexió:** facilita una discussió breu sobre els punts positius i negatius esmentats. Pregunta quins aspectes els han sorprés i si consideren que els beneficis superen els inconvenients.
4. **Tancament:** resumix els punts clau que s'han discutit i agraïx la participació dels estudiants.

Resultats:

- Fulls de paper amb anotacions de la mateixa mà dels estudiants.
- Reflexió crítica sobre els beneficis i desafiaments associats amb l'ús del telèfon mòbil i com impacta en la vida diària dels adolescents.

^{no gustan}
 La opción de hacer fotos y videos
 La facilidad para encontrar info.
 Las opciones gratuitas para aprender, leer o jugar algo.
 Su reloj (con cronómetro, alarma y temporizador incluido)

pueden aprender nuevas cosas.
pueden socializar con gente o sus amigos.
adición a las redes sociales.

Piendes tiempo con el móvil

- POSITIVO -
 INFORMACIÓN
 ENTRETENIMIENTO
 COMUNICACIÓN
 RECUERDOS

- NEGATIVO -
 ADICCIÓN
 PERDIDA DE TIEMPO
 DISTRACCIÓN
 INFORMACIÓN FALSA
 ESTAFAS

positivo:
 - Poder tener información rápida
 - Tener una cámara siempre
 - Estar comunicados con nuestro entorno
Negativo:
 - Las redes sociales en exceso
 - La dependencia de tener que contestar

^{no me gustan}
 La adicción que provoca a veces
 Los anuncios sobre todo los que ocupan toda la pantalla
 Las "cookies" o políticas de algunas webs y aplicaciones.

~~- Engancha mucho~~
~~- Depende del teléfono de calidad puede ser buena o mala~~
 - Engancha mucho
~~- Te ayuda a comunicarte con los~~
 - Pierdes mucho tiempo

Te ayuda a resolver dudas
 Te ayuda a encontrar información
~~Algunas de las aplicaciones que tiene son muy útiles~~
 - Te ayuda a comunicarte con los demás

NEGATIVAS
 • Puede ser muy adicta
 • Retos que ahí en las redes sociales / malos usos
 • Siver Bulling

POSITIVAS
 • Te comunicas fácilmente por si ahí una emergencia
 • Te da información
 • Entretienes

^{POSITIVO}
 • Conectan a las personas
 • Son cómodos para buscar información
 • Sirven como medio de entretenimiento
 • Ayudan a estudiar y a trabajar

NEGATIVO:
 - Grooming
 - Cyberbullying
 - Pérdida de privacidad
 - Adicción.

LIGAR

^[Malo]
~~Me distraigo.~~
Te distrae.

RECUERDOS

Aportación Buena:
- Buscar información
- Mensajear

⊖
- Adicción
- Distracción
- Quita el sueño
- Puedes arruinar vidas.

MIOPÍA
LA VISTA

Aportación Mala:
- Me quita tiempo

~~It~~ te hace olvidar
lo que es real

+ Nada

(lo malo)
La batería, y el
CONTROL
PARENTAL.

~~It~~ Pasa menos
tiempo con tus familiares

~~It~~ Pasa menos
tiempo con tus familiares

UN DÍA CON EL MÓVIL

T'animem a participar en un repte fotogràfic superdivertit per a descobrir com i quant uses el mòbil al llarg del dia.

Què has de fer?

Cada vegada que uses el mòbil...

1. **Captura la pantalla:** fes una foto del que estàs fent amb el mòbil (despertador, Spotify, xarxes socials, jocs, apps, etc.).
2. **Foto del moment:** fes una altra foto del lloc a on et trobes i el que estàs fent mentres uses el mòbil (la tauleta de nit, la taula durant el desdijuni, en classe, en el llit entre peluixos, des de la finestra de l'autobús, etc.).
3. **Apunta el temps:** registra quant de temps has estat usant el mòbil en cada ocasió.
4. **Prepara en un Canva** el muntatge amb cada foto i cada captura de pantalla; també pots escriure què estàs fent en cada imatge. Fes-ho des de la primera foto, quan et despertes, fins a la foto del final del dia, abans de dormir.

EXEMPLES GUAIS PER A INSPIRAR-TE...

- **En despertar-te:** foto del despertador sonant i foto de la tauleta de nit amb el mòbil.
- **Desdijuni:** captura de pantalla mirant YouTube o TikToks, o una app de música, i foto de la taula amb el mòbil i el sàndwix.
- **Cap a l'institut:** captura de pantalla d'un mapa o d'una app de música, i foto de l'autobús o del camí.
- **En classe:** captura de pantalla dels apunts o de la faena en el mòbil o en una app educativa i foto del lloc (assegura't que no aparega la cara de cap company o professor).
- **Temps lliure:** captura de pantalla d'un joc o d'una xarxa social, i foto de com i a on passes el teu temps lliure.
- **Abans de dormir:** captura de pantalla d'un llibre electrònic o d'una app de relaxació, i foto del llit.

Duració: 50 minuts

UN DIA AMB EL MÓBIL

**T'ANIMEM A PARTICIPAR EN UN REpte FOTOGRÀFIC
SUPER XULO PER A DESCOBRIr
COM I QUANT USES EL MÓBIL AL LLARG DEL DIA**

QUÈ S'HA DE FER?

Cada vegada que utilitzes el teu mòbil...

1. **Captura la pantalla:** Fes una foto del que estàs fent en el mòbil (*despertador, spotify, xarxes socials, jocs, apps, etc.*).
2. **Foto del moment:** Trau una altra foto del lloc on eres i del que estàs fent mentre uses el mòbil (*tauleta de nit, taula amb el desdijuni, a classe, al llit entre peluixos, la finestra de l'autobús, etc.*).
3. **Apunta el temps:** Apunta quant de temps has estat usant el mòbil en cada ocasió.

EXEMPLES XULOS PER INSPIRAR-TE...

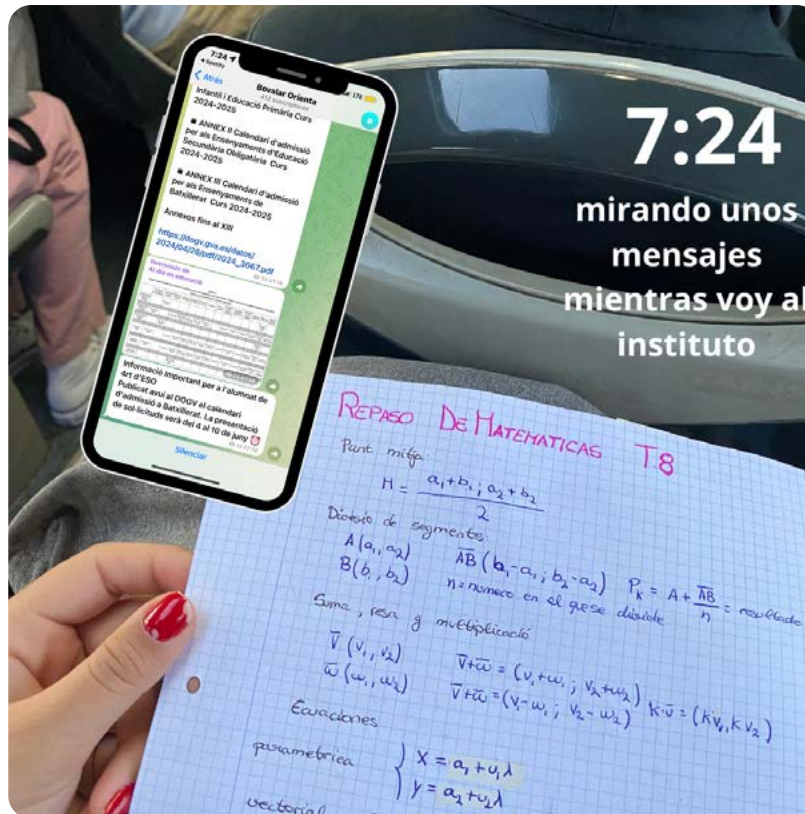
- **Despertar-te:** Foto del despertador sonant i foto de la tauleta de nit amb el mòbil.
- **Esmorçant:** Captura de pantalla mirant Youtube o TikToks o una app de música i foto de la taula amb el mòbil i l'entrepà.
- **Anant a l'institut:** Captura de pantalla d'un mapa o app de música i foto de l'autobús o del camí.
- **A classe:** Captura de pantalla dels apunts/treball en el mòbil o una app educativa i foto del lloc (procura que no aparega la cara de cap company/a, ni profe).
- **Temps lliure:** Captura de pantalla d'un joc o una xarxa social i foto de com i on passes el teu temps lliure.
- **Anar a dormir:** Captura de pantalla d'un llibre electrònic o una app de relaxació i foto del llit.

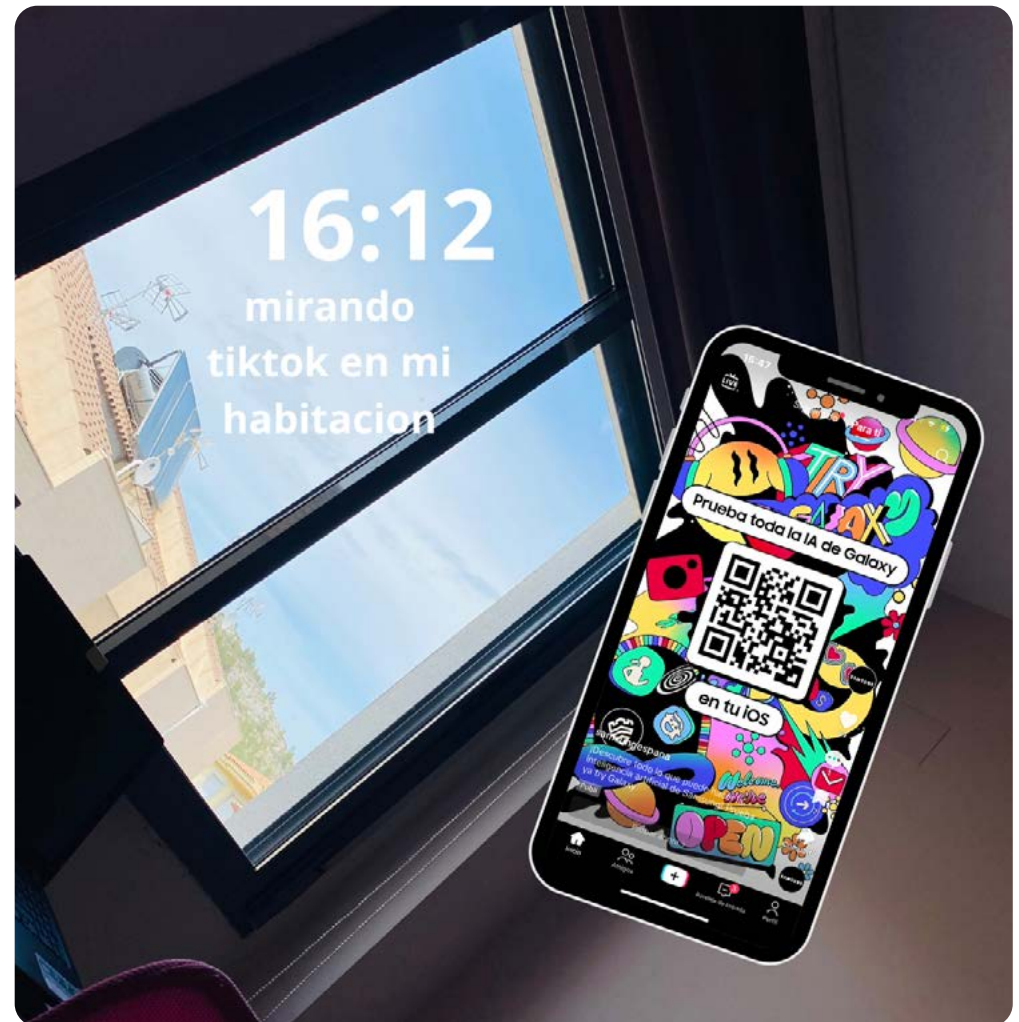
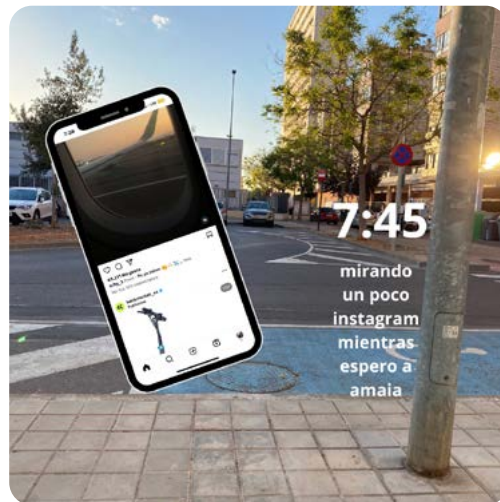
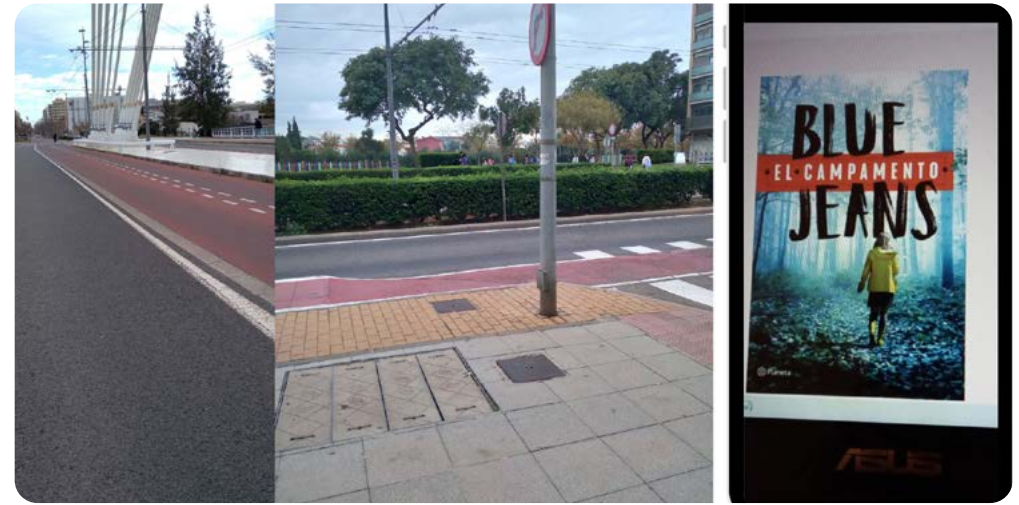
#36

#38

#40

TELÈFON FUGAÇ

Situació: Esta activitat busca reflexionar sobre l'ús i l'equilibri entre el cos, el mòbil i l'aula. S'exploraran noves maneres de relacionar-nos amb el telèfon mòbil, subvertint el caràcter utilitari i funcional d'este. Els estudiants tindran l'oportunitat d'experimentar i acarar la seua relació amb esta tecnologia en un entorn educatiu.

Materials: Full de paper. Llapis o bolígrafs. Telèfons mòbils.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. **Dibuix d'instruccions:** cada estudiant dibuixa una instrucció creativa sobre com modificar la relació amb el mòbil en l'aula (per exemple, usar el mòbil com una ferramenta artística, una extensió del cos en poses inusuals, etc.).
2. **Compartir selecció de dibuixos:** els estudiants posen en comú els seus dibuixos. Cada estudiant selecciona un dibuix que no siga el seu per a escenificar-lo.
3. **Escenificació i fotografia:** els estudiants escenifiquen el dibuix que han seleccionat, usant el mòbil de la manera que s'indica. Un company fa fotos seguint les instruccions del dibuix com a guia.
4. **Revisió i discussió:** posada en comú de les fotos fetes i conversa en grup sobre l'experiència, com s'han sentit modificant la seua relació amb el mòbil i com estes noves interaccions podrien influir en el seu ús diari del dispositiu.

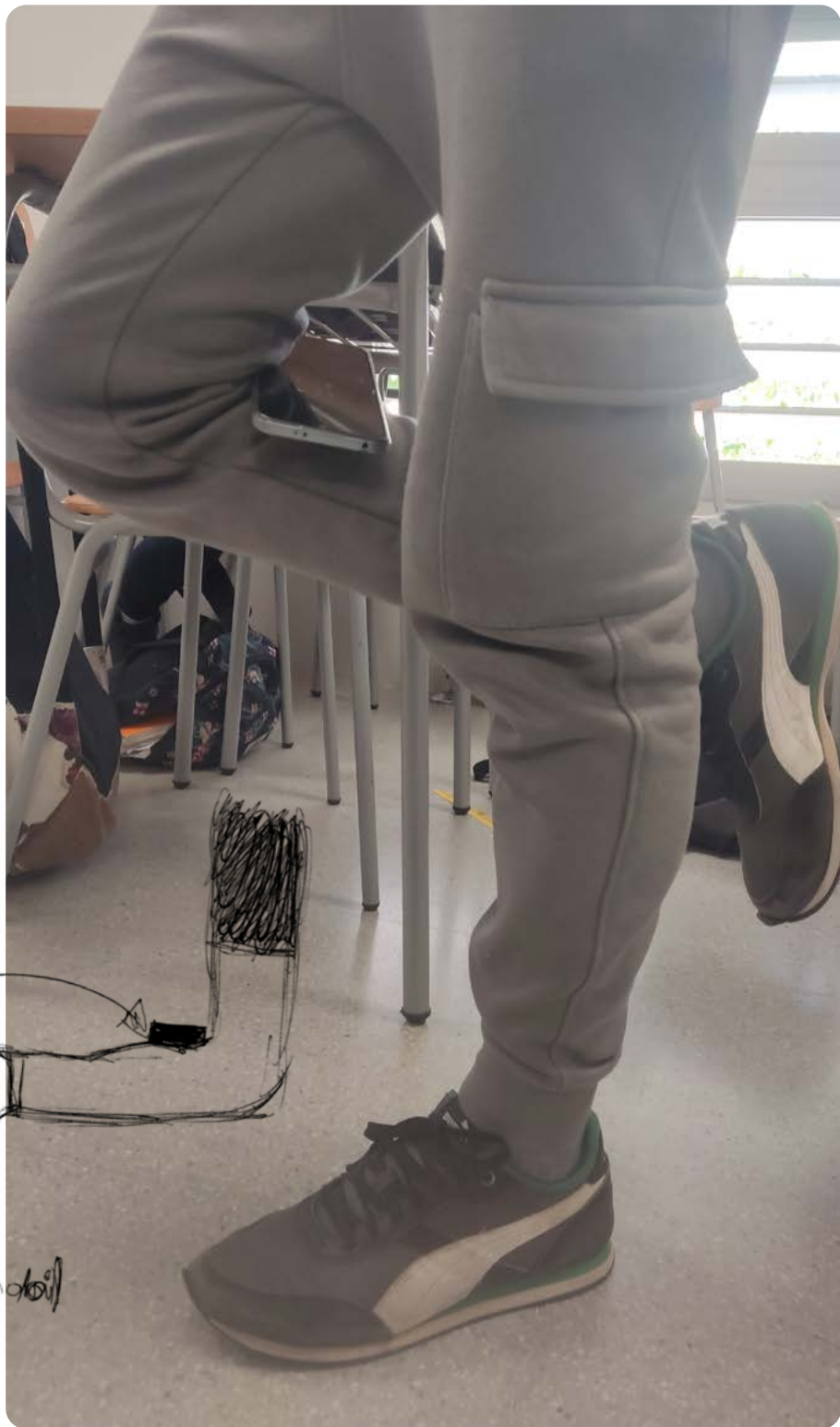
Resultats:

- Una consciència més gran sobre l'ús del cos i del mòbil en l'aula.
- Noves perspectives sobre com subvertir l'ús funcional del mòbil.
- Foment de la creativitat i la col·laboració entre els estudiants.
- Desenvolupament de noves maneres d'interactuar amb el mòbil i l'espai de l'aula.

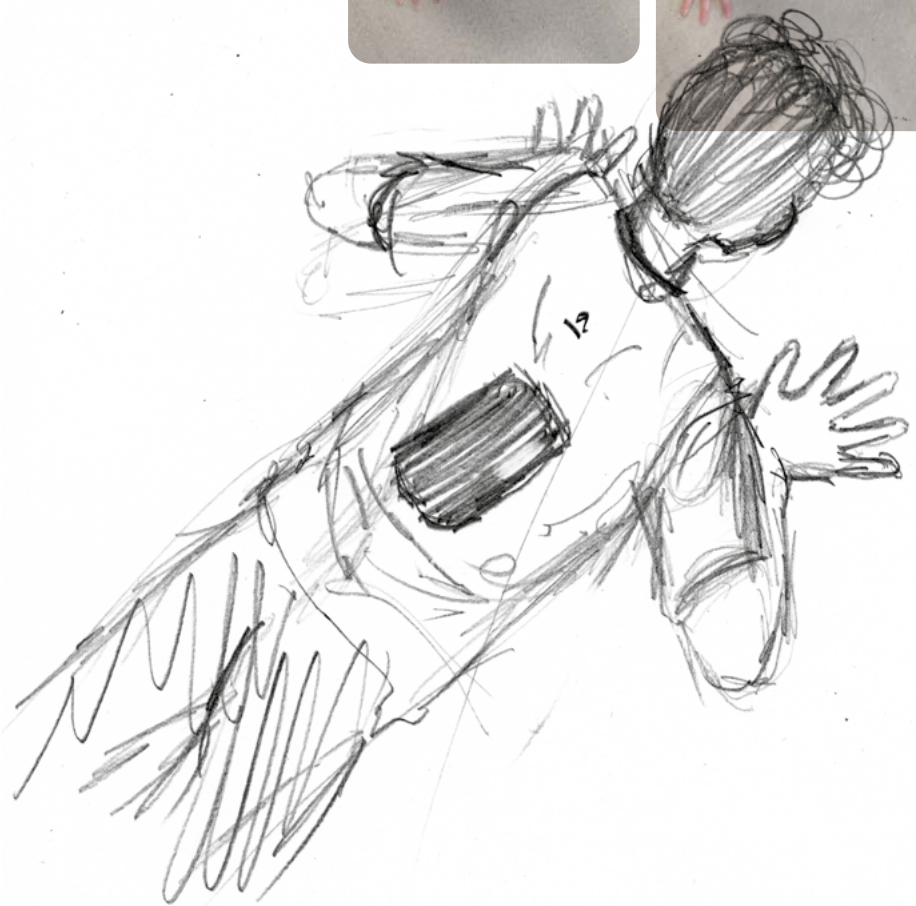
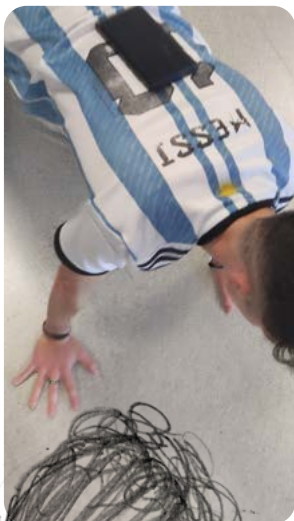

#44

el mòbil

#46

FES QUE SEMBLE...

Situació: en un entorn educatiu enfocat en l'exploració creativa i crítica de l'impacte de la tecnologia mòbil en la percepció i la comunicació, es desenvolupa l'activitat "Fes que sembla...". Esta activitat busca fomentar la creativitat i nous punts de vista entre els estudiants mitjançant la fotografia.

Material necessari: Telèfons mòbils amb càmera. Aplicacions d'edició de fotos (opcional). Projector o pantalla per a mostrar les fotos (opcional). Paper i llapis per a notes i reflexions.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. Introducció (5 minuts):

- Introduïx l'activitat "Fes que sembla..." i els seus objectius.
- Dividix els estudiants en grups reduïts (4-5 persones) per a facilitar el treball col·laboratiu.

2. Instruccions (5 minuts):

Proporciona una llista de temes a fotografiar. Cada grup en triarà entre 2 i 3 dels següents:

- 1:) Fes una fotografia d'alguna cosa que se suposa que és un moment de connexió, com ara un grup d'amics junts, i fes que sembla un moment de soledat.
- 2:) Fes una fotografia d'una cosa quotidiana i rutinària, com ara una pissarra, i fes que sembla una cosa extraordinària.
- 3:) Fes una fotografia d'alguna cosa que habitualment es percep com a no urgent, com una planta en creixement, i fes que sembla que requereix atenció immediata.
- 4:) Fes una fotografia d'una cosa avorrida, com una fila d'espera, i fes que sembla divertida.
- 5:) Fes una fotografia d'una cosa segura, com un parc infantil, i fes que sembla perillosa.
- 6:) Fes una fotografia d'una cosa comuna, com un llapis, i fes que sembla molt valuosa.
- 7:) Fes una fotografia d'una cosa moderna, com un telèfon mòbil, i fes que sembla antiga.

8:) Fes una fotografia d'una cosa molt visible, com un senyal de trànsit, i fes que sembla invisible.

9:) Fes una fotografia d'un objecte quotidià, com una botella d'aigua, i fes que sembla un altre objecte.

10:) Fes una fotografia d'una cosa natural, com una planta, i fes que sembla tecnològica.

11:) Fes una fotografia d'una activitat quotidiana, com estudiar, i fes que sembla una protesta.

12:) Fes una fotografia d'una cosa visible, com una finestra oberta, i fes que sembla un secret.

13:) Fes una fotografia d'una cosa rutinària, com ara menjar, i fes que sembla una celebració.

14:) Fes una fotografia d'una cosa real, com el pati de l'esbarjo, i fes que sembla un somni.

15:) Escriu una nova instrucció perquè la facen els companys.

3. Treball de camp (25 minuts):

- Els grups ixen a l'aula, corredors o exteriors (si és possible) i fan fotografies.
- Opcional: Poden utilitzar aplicacions d'edició per a ajustar i millorar l'efecte que es vol.

4. Presentació i reflexió (15 minuts):

- Tornen a l'aula i projecten les fotos (usant un projector o una pantalla, si n'hi ha de disponible; si no, es miraran les fotos des del mòbil sobre les taules).
- Cada grup presenta les seues fotos i explica com han aconseguit transformar la percepció de la realitat i què han volgut transmetre.
- Discussió oberta: Com influeix la tecnologia en la percepció de la realitat? Què heu après sobre la relació entre imatge i emoció?

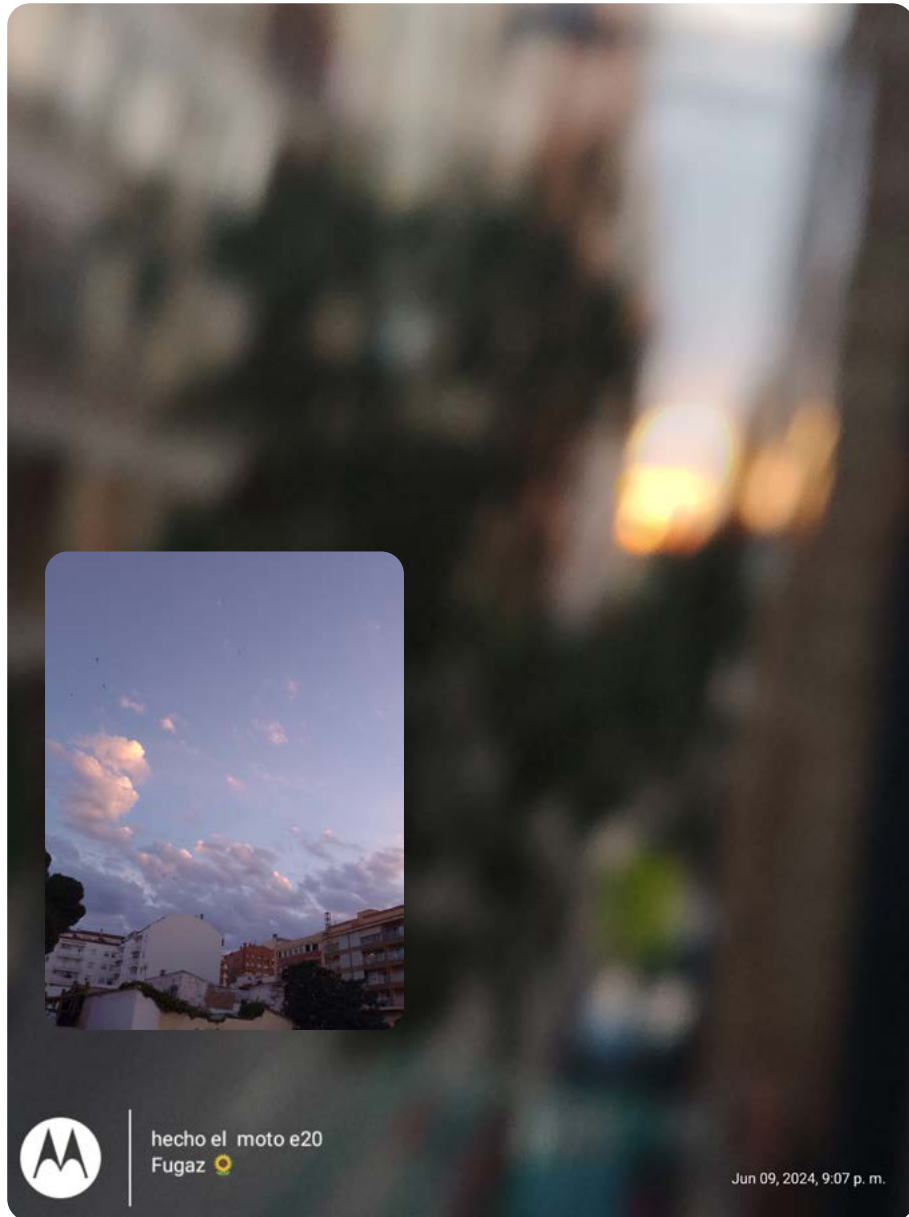
Tancament:

- Resum de les idees principals i reflexions compartides.
- Reafirmació de l'objectiu del projecte Adolescència Mòbil i la importància d'estos exercicis per a comprendre millor l'impacte de la tecnologia en les seues vides.

#50

Notes addicionals:

- Adapteu l'activitat segons el temps disponible i el context de l'aula.
- Promoveu un ambient de respecte i suport durant les presentacions i reflexions.
- Fomenteu l'ús segur i responsable de la tecnologia mòbil durant l'activitat.

DARRERE DE LA FINESTRA

Objectiu: estimular la creativitat i la capacitat d'expressió escrita dels estudiants mitjançant la interpretació imaginativa d'un espai interior a partir d'una fotografia d'una finestra, per a fomentar la capacitat d'interpretació i l'exploració de diferents perspectives.

Materials: tria una fotografia d'una finestra vista des de l'exterior, sense pistes innecessàries sobre l'entorn. Paper i bolígraf per a cada estudiant.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. Introducció (5 minuts):

- Presenta l'activitat i explica que els estudiants descriuran de manera imaginativa el que podrien veure darrere d'una finestra en una fotografia.

2. Observació i descripció (10 minuts):

- Mostra la fotografia triada de la finestra als estudiants. També els pots demanar que porten una foto de l'exterior de les seues cases a través d'alguna finestra o que trien una fotografia de l'estil perquè la busquen i la porten.
- Demana a cada estudiant que imagine amb detall l'espai interior que hi ha darrere de la finestra i que el descriga per escrit.

3. Posada en comú (15 minuts):

- Reunix els estudiants i que compartisquen les seues descripcions amb el grup.
- Discutiu les diferents interpretacions i observeu com varien les percepcions.

4. Selecció i explicació d'objectes (10 minuts):

- A partir de les descripcions, demana a cada estudiant que seleccione un objecte que imagina que està present en l'espai interior i que escriga una explicació breu sobre la seua tria i les ressonàncies personals que este objecte té per a ell o ella.

5. Posada en comú (10 minuts):

- Cada estudiant compartix l'objecte que ha triat i l'explicació de les ressonàncies personals amb el grup.
- Discutiu les connexions entre els objectes i les experiències personals dels estudiants, destacant la diversitat d'interpretacions i emocions.

Resultats: esta activitat està dissenyada per a estimular la creativitat i la capacitat d'expressió escrita dels estudiants mitjançant la interpretació imaginativa d'un espai interior vist a través d'una fotografia d'una finestra. Observant amb detall la imatge proporcionada, o la que han de trobar per a compartir amb la resta, els estudiants s'embarquen en un exercici de visualització, descrivint verbalment el que imaginem que podria haver-hi darrere d'eixa finestra. Este procés ens fa treballar l'habilitat de la comunicació visual d'idees, així com explorar diverses perspectives i interpretacions del mateix objecte visual, per a enriquir el debat i la comprensió col·lectiva de les emocions i dels significats associats amb les seues tries.

SOL I OMBRA

Objectiu: explorar la identitat personal, les emocions i els estats d'ànim a través de la fotografia de la pròpia ombra utilitzant telèfons mòbils com a ferramenta creativa.

Materials: Telèfons mòbils i el sol.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. Introducció i explicació de conceptes (5 minuts):

- Presentació de l'activitat: explorar com la fotografia, a partir de la projecció de les ombres, pot ser una manera creativa d'expressar la pròpia identitat, les emocions o els estats d'ànim. Utilitzeu el sol com a font de llum per a fer les fotos.
- El sol és fonamental en la fotografia, ja que modela les ombres, de manera que ressalta formes i textures, i afecta l'atmosfera i l'estat d'ànim de la imatge. La direcció de la llum solar determina com es projecten les ombres, i influïx en la forma i la grandària d'estes. A més, les ombres poden guiar l'atenció de l'espectador i transmetre emocions segons la seua forma, la grandària i el context.
- Hi ha uns mapes de les emocions que ens podrien servir com a guia de l'activitat; es pot proposar als estudiants que trien diverses emocions i que les interpreten mitjançant les ombres per a registrar-les fotogràficament.
- Proposa'ls que, quan facen les fotos, experimenten amb la perspectiva, els angles, els gestos i la integració d'altres elements per a enriquir la composició.

2. Sessió de fotografia (25 minuts):

- Eixida tots junts al pati per a buscar espais amb llum solar adequada.
- Experimentació amb la posició i l'expressió del cos per a fer fotografies que transmeten diferents emocions i estats d'ànim.

3. Selecció i edició (5 minuts):

- Selecció de les millors fotos fetes durant la sessió.

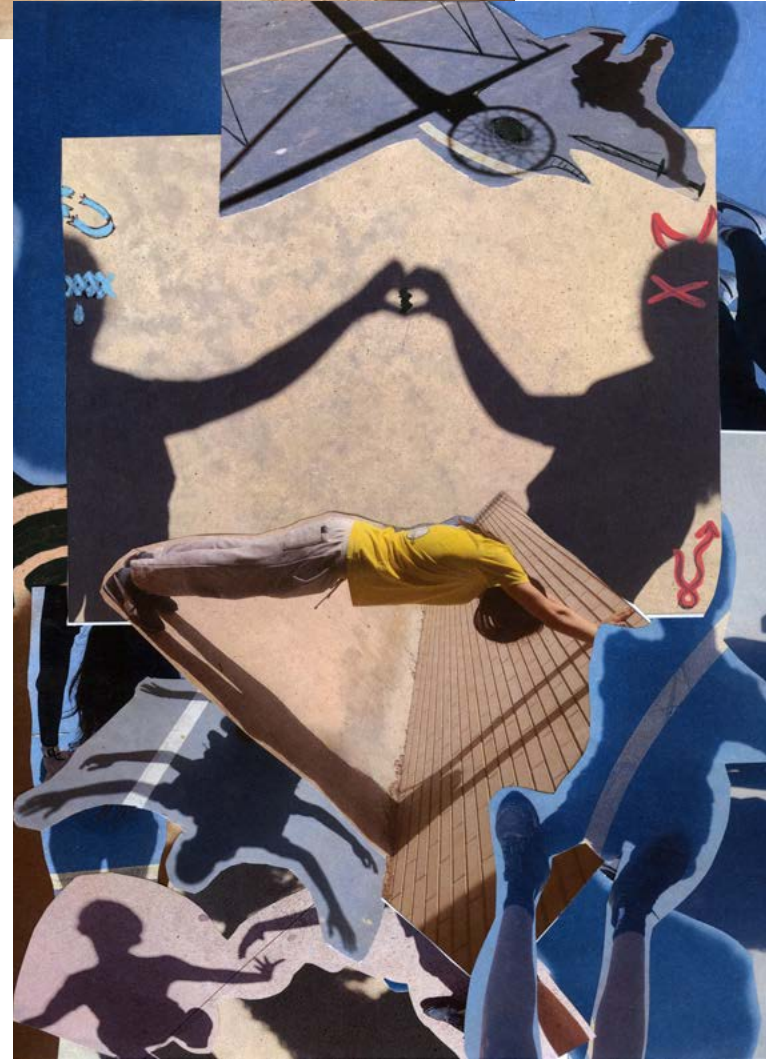
4. Compartir i reflexió (10 minuts):

— Presentació de les imatges al grup seguida d'una reflexió sobre l'experiència i els aprenentatges, destacant la importància de l'expressió personal a través de la fotografia.

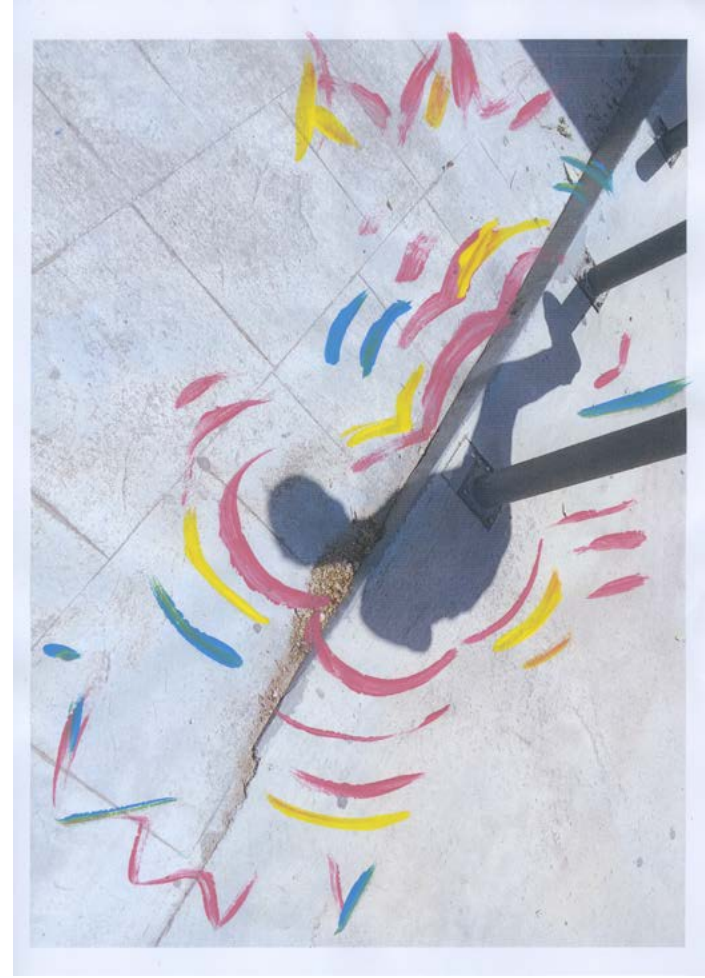
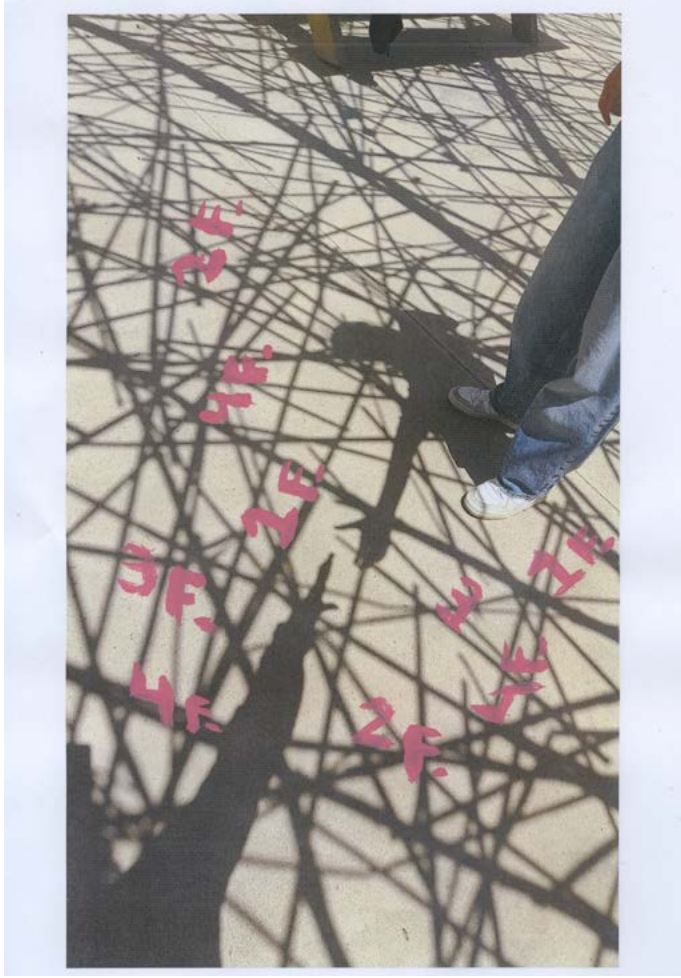
Resultats: Desenes o centenars de fotografies d'ombres que es poden imprimir per a treballar des de, per exemple, la tècnica del collage i contar una història amb totes, amb l'objectiu d'organitzar una exposició col·lectiva en l'aula o els corredors del centre amb impressions a color en A4 de la peça resultant amb les fotografies de les ombres del grup.

#56

#58

SELFIE GYM

Objectiu: reflexionar sobre l'impacte personal i social de les selfies com a ferramenta d'autorepresentació en xarxes socials.

Materials: espills de mà irrompibles. Fotocòpies en blanc i negre de selfies de grandària A4. Cola, tisores.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. Presa de consciència (5 minuts):

- Introducció al concepte de selfie com a autoretrat i la seua influència en la percepció personal i social.
- Reflexió sobre si la selfie empodera, actua com una crida d'atenció o representa fidelment la persona.

2. Exploració creativa (4 minuts):

- Agarra un espill de mà i fes-te una selfie sense utilitzar el telèfon.
- Assaja una posa de selfie sense telèfon, tanca els ulls i escolta les sensacions que et transmet el cos en eixa postura.

3. Creació col·lectiva (30 minuts):

- Retalla la part favorita de la cara de cada selfie impresa que proporcione el professorat i cada alumne/a.
- Combina els retalls per a crear un nou collage de selfies.
- Escaneja el resultat per a obtenir una nova selfie digital.

4. Aplicació pràctica (1 minut):

- Fes-te una selfie en l'aula utilitzant el telèfon mòbil.

Discussió final (10 minuts):

- Compartix les teues reflexions personals sobre com estes activitats han afectat la teua percepció de la selfie i el rol d'esta en la teua vida.
- Discussió en grup sobre les experiències i els aprenentatges obtinguts durant la sessió.

NOTA SOBRE SELFIE GYM

Una selfie és una fotografia feta de manera general des del telèfon mòbil. És una imatge que et fas a tu mateix a manera d'autoretrat o autofoto; normalment per a compartir-la en les xarxes socials. En compartir-la, permetes que els altres opinen sobre tu mateix; permetes que es puguem emetre juís de valor cap a tu o cap a la teua imatge.

Creus que la selfie t'empodera?

O és una tendència el motor ocult de la qual és, en realitat, un crit de socors, una manera de cridar l'atenció davant dels altres?

Creus, llavors, que una selfie és una representació completa i fidedigna de tu mateix?

La intenció és convertir l'aula en un espai a on experimentar i confrontar la nostra relació amb este sistema de representació. No es tracta que dugues a terme les accions com a tasques prescriptives (obligatòries). Dus a terme les accions com vulgues i cap al sentit que vulgues. L'important és que el que ix en les teues selfies i tu connecteu en el mateix lloc, de la mateixa manera.

Estes accions són de realització ràpida:

1. Agarra un espill de mà i fes-te una selfie sense telèfon.
2. Assaja una posa de selfie sense telèfon, tanca els ulls i escolta el que et diu el cos en eixa postura.
3. Retalla la part favorita de la cara de cada selfie impresa que portarà cada professor/a i cada alumne/a. Després, combina els trossos per a crear una nova selfie i escaneja el resultat per a obtenir una selfie completament nova.
4. Per a acabar, fes-te una selfie a l'aula.

A través d'estes accions, generarem un espai en què hi haja una reflexió personal sobre el nostre comportament enfront de la selfie, i acabarem la sessió amb una discussió de grup al voltant de l'experiència. En l'aula es proposa crear diferents espais de treball amb taules i cadires, perquè tinga suport cada acció. És recomanable dur a terme les accions íntegrament, començant per la primera i acabant per l'última, o en l'orde que els participants decidisquen.

#62

A complex black and white collage. At the center is a large animal face, possibly a dog or bear, with multiple pairs of eyes and mouths layered on top of each other. Surrounding this central figure are various other elements: a man's face in the top left, a cityscape with a domed building in the top center, the word 'HOLLYWOOD' in a banner in the top right, the Eiffel Tower in the middle right, a hand holding a mobile phone in the bottom right, a stack of money in the bottom right corner, and several other abstract shapes and faces scattered throughout the composition. The text 'XD' is written in a simple font near the top center.

A black and white collage. In the upper left, a woman with long hair and sunglasses holds a camera. In the lower right, a large mole emerges from the ground. The text ':d' is positioned between the woman and the mole.

#66

PEU DE FOTO

Objectiu: desenvolupar la capacitat d'interpretació i expressió personal a través de la creació de peus de foto per a imatges de premsa, i reflexionar sobre la importància del context en la comunicació visual.

Materials: caixeta amb retalls de fotos de premsa, sense peus de foto, que porte jo. Telèfon mòbil amb accés a internet i canals de notícies digitals. Paper i llapis/bolígraf per a escriure peus de foto.

Duració: 50 minuts

Instruccions:

1. Introducció (5 minuts):

- Presentació de l'activitat: Explica que l'objectiu és interpretar imatges de premsa i escriure peus de foto que reflectisquen l'impacte o l'interés que cada imatge genera.

2. Primera part: Instruccions i escriptura (10 minuts):

- Cada estudiant agarrarà una fotografia de premsa de la caixeta i escriurà un peu de foto que reflectisca la seua interpretació personal de la imatge.

3. Posada en comú (10 minuts):

- Cada estudiant presentarà la seua fotografia i llegirà en veu alta el peu de foto que ha escrit.
- Discussió en grup sobre les diferents interpretacions i la importància dels peus de foto en la comunicació visual.

4. Segona part: Tria i ampliació de peus de foto (15 minuts):

- Consensem treballar sobre una mateixa secció de la premsa específica (internacional, nacional, local, economia, esports, societat...) i cada estudiant triarà una foto d'eixa secció del canal de notícies o periòdic que elegisca.
- Els estudiants copiaran només el peu de foto, en què inclouran la indicació de qui ha fet la foto i l'agència.
- Preparem els peus de foto ampliat en impressions en blanc i negre A4 per a una exposició en l'aula o els corredors del centre.

5. Reflexió final (10 minuts):

- Destaquem la importància de la interpretació en la fotografia de premsa.
- Comentaris finals sobre com els peus de foto poden canviar la percepció d'una imatge i la importància del context en la comunicació visual.

Desplazados palestinos huyen del campo de refugiados de Yabalia, en Gaza, el 12 de mayo de 2024.
Mahmoud Issa (REUTERS)

Juan de 89 años supera un
cáncer de pulmón

**Suben los precios
del marisco en los
mercados**

**Toca el gordo de la lotería de
Navidad en una peña de Castellón**

¡Menudo estrés!

Así están las calles de Castellón en el siglo XXI,
¡apenas hay espacio para caminar!.

Resultado final del incendio en el almacén

CAMPO DE CULTIVO EN CASTELLÓN DE LA PLANA

**Así quedó la ciudad después de la
bomba atómica**

Señora limpiando un sitio publico

#72

REPRESENTACIÓ DE LA MORT EN L'ERA DIGITAL

Objectiu: explorar i representar, a través de la fotografia, el concepte de la mort en l'era digital.

Materials: càmera o telèfon amb càmera, accés a internet per a investigació, paper i llapis per a esbossar idees.

Duració: a dur a terme en dos sessions de 50 minuts

Instruccions:

1. Presentació i reflexió (25 min). 1a sessió

- **Objectiu:** comprendre com internet i les xarxes socials han canviat la nostra relació amb la mort.
- **Activitat:** explicació d'exemples sobre la mort en l'era digital, sobre perfils de morts en xarxes socials, "fantasmes digitals", i com la tecnologia afecta el dol i la memòria. Com diria Davide Sito, "internet ha canviat per a sempre la nostra relació amb la mort".

2. Conceptualització i planificació (25 min). 1a sessió

- **Objectiu:** que cada estudiant desenvolupi una idea clara de com representar visualment la mort en l'era digital.
- **Activitat:** segons Vilém Flusser, "la verdadera intenció de la telemàtica és fer-nos immortals". Cada estudiant tria un aspecte específic de la mort digital, esbossa idees i planifica la composició de la fotografia que farà fora de l'institut.

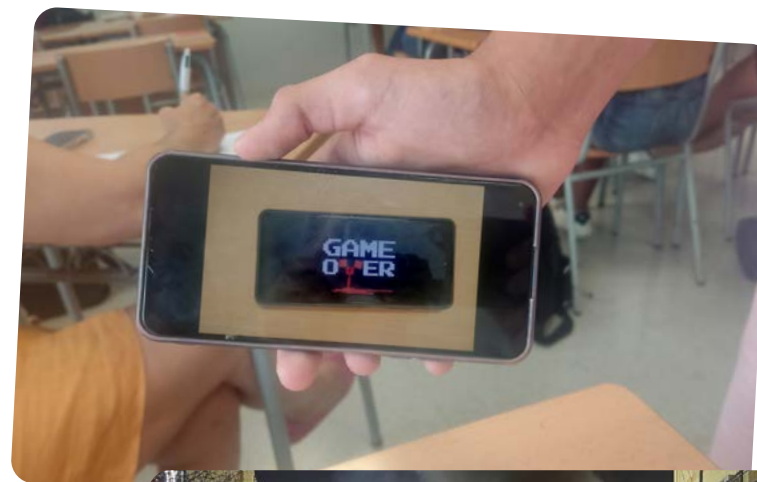
3. Presentació de les fotografies (50 min). 2a sessió

- **Objectiu:** en una sessió posterior, cada estudiant compartirà la fotografia que ha creat per a representar la mort en l'era digital.
- **Activitat:** presentar la imatge al grup i explicar el concepte darrere d'ella. No oblidem la idea que presenta Carl Öhman que: "La gestió de les nostres restes digitals finalment afectarà tots els que usen xarxes socials".

Exemples i idees de fotos: pantalla d'ordinador o telèfon mòbil apagada, perfil de xarxes socials amb missatges de record, foto borrosa d'una persona davant d'una pantalla.

Avaluació

- **Creativitat:** originalitat i profunditat del concepte representat.
- **Tècnica:** qualitat i composició de la fotografia.
- **Explicació:** claredat i profunditat de l'explicació del concepte.

para mí es una...

es una foto de, creo, que es un tanque ruso que
 ha sido destruido o explotado por un misil ucraíno. Obviamente por la
 guerra entre estos dos países.

El porqué está foto me parece que está relacionada
 con la muerte es porque, como bien se ve en la foto, está
 explotado o derrumbando un tanque ruso en la ciudad
 de Jarkov, Ucrania. También se puede X apreciar
 a X un soldado del país de Rusia tirado en el
 suelo (supongo que está muerto). Otra cosa que
 me parece relacionada con todo este tema de la
 muerte X es el contexto general que hay detrás
 de todo esto es que hay dos países en guerra y
 hay ciudades en las que está todo hecho polvo y todo
 destruido. Muchas personas que mueren

Intero
 Danza
 cand...

A mi parecer, estos dos bailes no tienen ninguna
 relación ya que, por ejemplo, la danza de la muerte
 refleja la cruel realidad mientras que la danza en
 "La La Land" representa búsqueda de la felicidad.
 Además, la danza de la muerte presenta movimientos
 lentos y sin ánimo. Por el contrario, la danza en
 "La La Land" es más energética, con coreografías elaboradas
 que representan la emoción de los personajes.

En conclusión, aunque ambas son formas de
 danzas que expresan los sentimientos de cada uno.
 Pero, desde mi punto de vista, no tienen ninguna
 relación con la otra por las coreografías, el significado,
 el origen, el contexto y el tipo de sentimiento
 que expresa cada uno.

Muy bien!

Danza de la Muerte

La La Land

que
 al menos si durante
 los ningún pecado
 clerecía, el cual
 teres de Juglaría y + etc.
 se puede observar
 referencia a
 se

EN CONSTRUCCIÓ, FANZÍN COL·LECTIU

Objectiu: explorar i expressar les opinions dels jóvens sobre la societat actual, identificar els canvis necessaris, i col·laborar en la creació d'un fanzín que reflectisca les seues idees i propostes. En esta activitat, els jóvens reflexionaran sobre el model de societat que estan heretant, discutiran els canvis que consideren necessaris i treballaran junts per a crear un fanzín que plasme les seues preocupacions, propostes i visions per al futur.

Preguntes per a reflexionar:

1. Què pensen els jóvens del model de societat que hereten?
2. Quins canvis creuen que són necessaris en la societat actual?
3. Quines accions consideren importants per a aconseguir estos canvis?
4. Com podem unir les nostres idees i esforços per a crear un canvi?

Utilitzarem els telèfons mòbils per a trobar fotos i altres materials per a imprimir i elaborar cada pàgina del fanzín. Este fanzín s'elaborarà en dos sessions. La proposta partix que cada estudiant propose 4 pàgines per al fanzín, un A4 plegat per la mitat.

Material necessari: Paper i bolígrafs. Colors, retoladors, tisores, cola. Fotocòpies de les fotografies.

Duració: a dur a terme en dos sessions de 50 minuts

Instruccions:

Sessió 1 (50 minuts):

1. Introducció i reflexió (15 minuts):

- Presentació sobre la importància de la participació juvenil en la societat.
- Reflexió individual sobre les preguntes plantejades.
- Discussió en grups xicotets per a compartir i debatre les idees.

2. Identificació de temes (15 minuts):

- Cada grup identifica un tema principal que els preocupa i que serà l'enfocament del fanzín.
- Els temes suggerits poden incloure problemes mediambientals, socials, econòmics, culturals o educatius.

3. Planificació del fanzín (20 minuts):

- Assignació de rols i tasques dins de cada grup.
- Cada participant planifica les 4 pàgines que crearà, decidint sobre el contingut i la forma d'expressió (text, il·lustracions, fotografies, poemes, etc.).

Sessió 2 (50 minuts):

1. Creació del fanzín (40 minuts):

- Els estudiants treballen en les seues 4 pàgines del fanzín, utilitzant materials diversos per a expressar les seues idees.
- Es recomana que els grups col·laboren i s'ajuden mútuament durant el procés creatiu.

2. Revisió i consolidació (10 minuts):

- Els grups revisen les pàgines que han creat, discutixen possibles millores i consoliden el contingut en un fanzín coherent i atractiu.

Resultats:

- Una comprensió més gran de les opinions i les preocupacions dels jóvens sobre la societat actual.
- Identificació d'accions concretes que els jóvens consideren necessàries per a millorar la societat.
- Foment de la col·laboració i el treball en equip.
- Creació d'un fanzín que reflectisca les idees i les propostes dels jóvens, i que pugua compartir-se en la comunitat escolar i més enllà.

4 PROPOSTES EXTRES PER AL TEU FANZÍN:

Llibre buit

La intenció d'este exercici és que pensem el llibre com un espai buit en el qual es puga interactuar amb les nostres imatges. Construïm llibres en blanc l'estructura dels quals ens interesse per la grandària, el tipus de paper, el nombre de pàgines, les grapes, les espirals o els cosits, per a tindre'ls com guies.

Crearem una xicoteta llibreria de referències i comptarem amb espais lliures d'imatges amb els quals ens relacionarem.

Llibre de naixement

Prepararem un primer llibre que serà molt senzill. El podem dedicar a les nostres mares. L'elaborarem en format A4, horitzontal o vertical, tu tries. La proposta partix de compondre un quadern-llibre amb fotos, textos o qualsevol altre tipus de document sobre els esdeveniments que van tindre lloc l'any del teu naixement. Pots usar fotos d'internet, fotos personals, fotos de revistes o diaris de l'època.

El llibre com a actitud

Observa els objectes acumulats que tingues al voltant.

Mira les targetes que portes en la cartera, els tiquets o rebuts de compra que tingues, la pila de coques del forn, les monedes de la butxaca, les fulles d'una planta enfiladissa, entre altres objectes quotidians.

Si et recorden les pàgines d'un llibre, el seu cos, filma vídeos curts mentres passes els fulls.

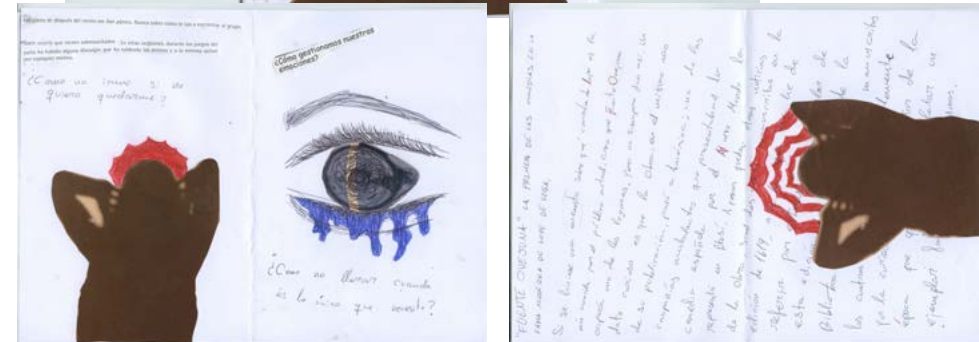
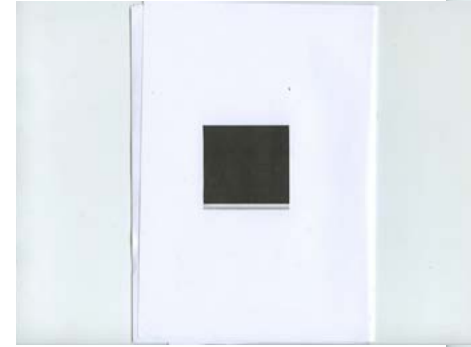
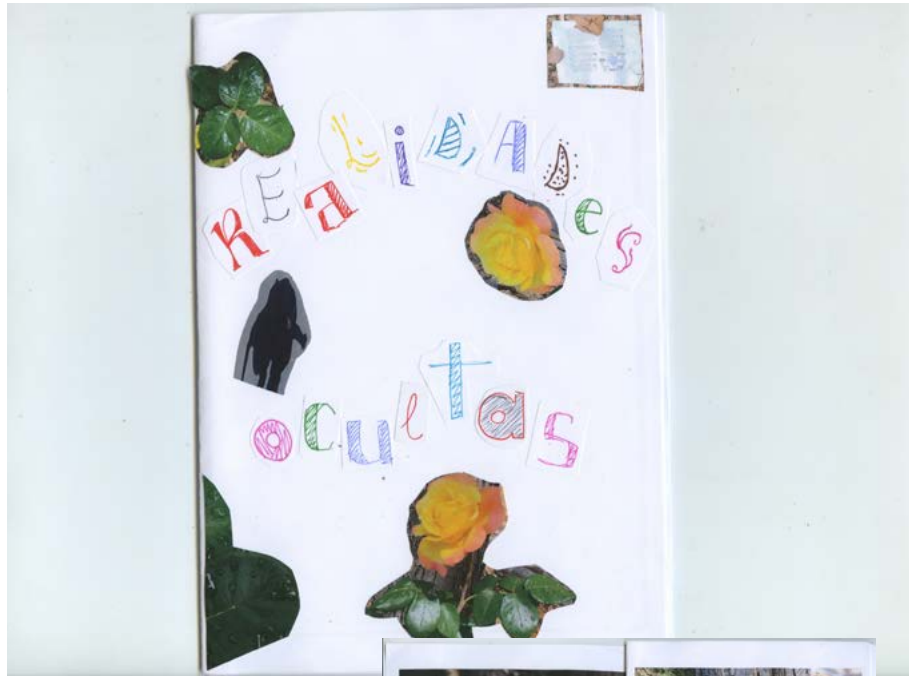
Intervinguts i reciclats

Els llibres escolars ens travessen d'una manera o altra; amb estos hem tingut una relació vital duradora, i en alguns casos, escabrosa.

Prendrem el tema de l'educació com a pretext per a proposar l'exercici: tria un llibre escolar teu o d'algun familiar, i utilitza l'espai d'este per a qüestionar, interpel·lar o exaltar el que ens conta amb la paraula i la imatge.

Usa tots els materials que necessites per a la transformació, com, per exemple, un cúter, tisores, cola, fotocòpies, revistes, altres llibres, llapis de colors, retoladors o pintura.

4_Organització i gestió de l'arxiu

#84

En este capítulo, ens endinsem en la gestió integral del projecte Adolescència Mòbil, enfocant-nos en com organitzar i administrar de manera eficaç els resultats fotogràfics i els documents generats durant les diverses activitats proposades.

Des de la recopilació inicial fins a l'estructuració detallada en un Drive compartit, cada pas està dissenyat per a facilitar no només la preservació ordenada de les creacions visuals, sinó també per a promoure un aprenentatge col·laboratiu i enriquidor entre estudiants i educadors. A més, proporcionem directrius clares per a preparar i activar les sessions en l'aula, assegurant que cada activitat es desenvolupi de manera fluida i que es complisquen els objectius educatius i artístics del projecte.

Per a assegurar una organització i una adaptació correcta de les activitats del projecte, és crucial que el professorat encarregat de l'arxiu segueixca estes indicacions, així com guardar i disposar de les fotografies i altres documents generats mitjançant les accions:

Arxiu i organització en Drive compartit

1. Creació de carpetes per activitat

- Crea una estructura de carpetes clara en el Drive compartit, organitzada per cada una de les activitats proposades.
- Anomena cada carpeta de manera descriptiva, utilitzant el títol de l'activitat corresponent (per exemple, "Fes balanç del teu mòbil", "Fotografia la teua ruta de casa a l'institut", etc.).

2. Subcarpetes

- Dins de cada carpeta principal, estableix subcarpetes per a classificar les fotos dels estudiants per sessió o grup.
- Pots etiquetar per a cada document el nom de l'estudiant i la data de la sessió per a facilitar la identificació i el seguiment (opcional).

3. Accés compartit

- Assegura't que tots els professors i estudiants participants tinguin un accés adequat al Drive compartit.
- Definix els permisos d'accés per a permetre la visualització i l'edició segons siga necessari, per a garantir la col·laboració efectiva entre tots els involucrats.

En el projecte Adolescència Mòbil, la manera en què preparem i activem les sessions és clau. Des de planificar bé fins a guiar els estudiants durant les activitats, cada pas busca estimular la seua creativitat i reflexió. Després, organitzar i guardar les fotos i altres documents assegura que tot estiga ordenat i accessible. Et deixa unes idees per a preparar i activar les sessions:

1. Preparació prèvia a la sessió:

- **Planificació:** abans de cada sessió, revisa l'acció proposada i assegura't de comprendre els objectius i els passos involucrats.
- **Materials i equipament:** verifica que tots els materials necessaris estiguen disponibles, com ara dispositius mòbils, accés a internet, i qualsevol altre recurs específic esmentat en l'acció.

2. Inici de la sessió (10 minuts):

- **Introducció:** presenta l'acció del dia i el seu propòsit. Explica com es relaciona amb el projecte general i què s'espera que els estudiants aconseguisquen en acabar la sessió.
- **Instruccions clares:** detalla pas a pas què han de fer els estudiants. Assegura't que tots entenguen les expectatives i qualsevol requisit tècnic o creatiu.

3. Desenvolupament de l'activitat (30-40 minuts):

- **Execució:** supervisa el progrés dels estudiants mentre duen a terme l'acció proposada. Estimula la creativitat i la participació activa, oferint suport i aclariments segons siga necessari.
- **Recopilació de documents:** durant la sessió, assegura't que els estudiants facen fotos, vídeos o altres elements necessaris per a completar la tasca.

4. Gestió i arxiu de documents

Per a assegurar una gestió eficient i organitzada dels documents en el projecte Adolescència Mòbil, seguix estos passos detallats:

1. **Recopilació de documents:** durant cada sessió, recopila fotos, vídeos o altres elements generats pels estudiants.
2. **Escanejar i digitalitzar:** si és necessari, convertix documents físics o fotos impreses en versions digitals utilitzant un escàner o una càmera digital.

3. Organització virtual: crea una estructura de carpetes clara en un Drive compartit. Assigna una carpeta específica per a cada sessió del projecte.

4. Etiquetatge i descripció: etiqueta cada arxiu amb un nom descriptiu que indique l'acció específica i la data de la sessió per a facilitar la busca i referència futura.

5. Accés i privacitat: configura els permisos d'accés en el Drive compartit per a assegurar que només els participants autoritzats puguen vore i col·laborar en l'arxiu comú.

6. Revisió i actualització: fes revisions periòdiques del Drive compartit per a afegir documents nous, actualitzar arxius existents i gestionar qualsevol contribució addicional dels estudiants.

Este flux de treball no només facilita l'organització i l'accés eficient als documents del projecte, sinó que també promou una col·laboració efectiva entre tots els involucrats, per a enriquir l'experiència educativa i artística.

Ferramentes recomanades per a la gestió i l'edició fotogràfica.

Per a la gestió i l'edició de fotos en el projecte Adolescència Mòbil, recomanem ferramentes com ara *Adobe Lightroom*, *Photoshop*, *InDesign*, així com programes d'ús lliure com *Scribus* o *Canva*. També he preparat uns vídeos tutorials per a ajudar el professorat i els estudiants a utilitzar estes ferramentes de manera pràctica i creativa amb les activitats.

5_Biblioteca de fotollibres

#88

En l'era digital actual, la fotografia i la seua relació amb els llibres han experimentat transformacions radicals. L'omnipresència de la tecnologia ha redefinit com produïm, compartim i consumim imatges, i ha creat noves formes d'interacció visual que travessen fronteres geogràfiques en qüestió de segons. En este context dinàmic, els fotollibres destaquen com un artefacte singular que va més enllà de la simple recopilació d'imatges.

Un fotollibre és una publicació en la qual les fotografies són el mitjà d'expressió principal, i sovint es complementen amb textos que amplien o contextualitzen les imatges. Es conceben com a obres narratives i artístiques, en què la seqüència i la disposició de les fotografies estan dissenyades de manera acurada per a contar una història, transmetre emocions o investigar un tema específic. Els fotollibres permeten una experiència visual i tàtil única, i conviden a una lectura pausada i reflexiva que contrasta amb la immediatesa en la lectura i recepció de les imatges digitals que circulen en internet.

En un món ple d'imatges digitals que apareixen i desapareixen ràpid, els fotollibres són com un refugi. Cada pàgina et fa pensar i et connecta amb les històries visuals que et contenen. No són només relats des de l'art i la fotografia, sinó que també et fan sentir coses i pensar en el que estàs veient. Cada fotollibre, des de la concepció fins a la presentació, és un acte de construcció de coneixement i memòria. A través de la selecció d'imatges, el disseny de pàgines i la seqüència d'imatges, autors i editors modelen les interpretacions i percepcions del lector. Esta interacció entre el llibre, qui el fa i qui el llig transforma el fotollibre en un espai de diàleg cultural i social, a on pensaments i sentiments s'entreteixen de manera evocadora.

La forma i els materials dels quals estan fets els fotollibres també és important. El tacte del paper, l'enquadernació, i fins i tot l'olor de les pàgines, tot contribueix a l'atmosfera sensorial que envolta la lectura d'un fotollibre. Este aspecte tangible no només afegix profunditat física a les imatges, sinó que també reforça la idea que el llibre és més que un simple suport: és un objecte que viu i respira juntament amb el seu contingut visual. Així, la materialitat i la forma no només enriqueixen l'experiència estètica, sinó que també et connecten emocionalment i et fan pensar més en el que estàs veient.

En l'educació, els fotollibres són molt importants perquè no només t'ensenyen sobre fotos o art visual. També t'ajuden a pensar i a reflexionar. Llegint un fotollibre, aprens a mirar fotos d'una manera més crítica i a entendre què volen dir les imatges i els textos junts. Això no només t'ajuda a entendre més sobre fotos, també et prepara per a veure millor el que t'envolta tots els dies, d'una manera més profunda i crítica del que faries normalment.

A continuació, presente els 5 fotollibres seleccionats per a enriquir la biblioteca del vostre centre educatiu com a part de la caixa de recursos Adolescència Mòbil. Cada un ofereix una narrativa visualment potent que convida els estudiants a submergir-se en històries i temes que ressonen amb l'experiència adolescent contemporània. Des de "Soy adolescente, ¿y qué más?" d'Angélica Dass, "I'm Okay" d'Anna Izquierdo Gilabert, "Y tú, ¿por qué eres negro?" de Rubén H. Bermúdez, "Las palabras se gastan" de Xavier Aballí o "Do you sea?" de Selen Botto, cada fotollibre és una finestra que ofereix una experiència única per a llegir històries visuals i educar a través de la inspiració.

Dins de la caixa de recursos Adolescència Mòbil, també trobareu diversos vídeos tutorials que expliquen més a fons els fotollibres seleccionats. Estos vídeos són com guies personalitzades que et mostren com es conta la història i quins significats s'amaguen darrere de cada imatge i text. Són superútils tant per als estudiants com per als professors, perquè t'ajuden a entendre millor el que està passant en cada llibre i com es connecten les idees. És una manera genial d'aprendre i aprofundir en l'art dels fotollibres d'una manera més amena i visual.

"SOY ADOLESCENTE, ¿Y QUÉ MÁS?" – ANGÉLICA DASS
Angélica Dass presenta un projecte fotogràfic que va més enllà de la simple representació visual. El seu fotollibre, com un arxivador brillant, recopila retrats, objectes i paraules que, junts, formen un retrat complet i variat de l'adolescència hui dia. Cada element en l'arxivador no només documenta, sinó que també fa preguntes i celebra les diferents identitats juvenils que existixen en la nostra societat global.

Dass utilitza la fotografia com una eina d'exploració cultural i social, desafiant els estereotips i ampliant els conceptes tradicionals d'identitat i autoimatge. A través de la càmera es presencia la individualitat de cada subjecte, i també es revelen les interseccions complexes entre cultura, raça, gènere i classe social. L'enfocament canvia com veiem l'adolescència, i ofereix un espai a on cada u pot afirmar-se i redefinir-se.

El relat d'este fotollibre és una oportunitat per a explorar temes importants en l'aula. Parlant de "Soy adolescente, ¿y qué más?", els estudiants poden explorar debats sobre identitat, diversitat cultural i com ens expressem. Les fotos i els elements visuals no només són punts de partida per a converses sobre la nostra pròpia imatge i la dels altres, sinó que també ens conviden a pensar en com es construeix i representa la identitat en un món cada vegada més divers i connectat.

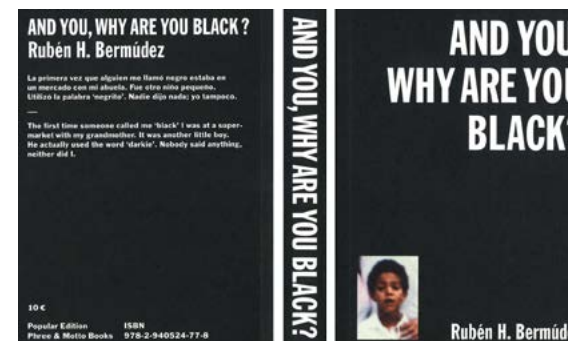

"I'M OKAY" – ANNA IZQUIERDO GILABERT

"I'm Okay" és un viatge introspectiu que explora el que és ser adolescent i dona a través d'autoretrats i retrats moderns. Anna Izquierdo Gilabert el dividix en dos parts: en el primer volum, ens conta mitjançant assajos i fotos com és l'experiència de ser dona hui dia. Usa les seues pròpies fotos i les de les seues amigues per a parlar de temes com l'autoimatge, com es constrüix el gènere i com ens representem en les fotos i els vídeos. El segon volum complementa esta reflexió amb una col·lecció de retrats que connecten les experiències personals de l'autora amb les d'altres jóvens, subratllant la universalitat dels sentiments de les adolescents a través del temps i l'espai.

Anna Izquierdo Gilabert adopta una mirada íntima i alhora molt real del que significa ser adolescent i dona hui dia. Usa la fotografia no només com un mitjà estètic, sinó com una ferramenta per a exposar la complexitat emocional i psicològica d'esta etapa crucial de la vida. Un treball que desafia els estereotips de gènere i oferix una narrativa visual que convida a la reflexió sobre la diversitat d'experiències i la construcció cultural del gènere en la societat contemporània.

Este llibre és perfecte per a aprendre sobre gènere, com ens representem en fotos i com construïm la nostra identitat quan som jóvens. Este llibre és una ferramenta rellevant per a parlar sobre la nostra autoimatge, sobre com la cultura afecta com ens veiem a nosaltres mateixos i per què és tan important veure representacions diverses en els mitjans visuals.

"Y TÚ, ¿POR QUÉ ERES NEGRO?" – RUBÉN H. BERMÚDEZ

"Y tú, ¿por qué eres negro?" és un fotollibre trilingüe que no només documenta, sinó que també interpel·la l'experiència afroespanyola de manera íntima i col·lectiva. A través d'una selecció de fotografies i textos, Rubén H. Bermúdez compartix la seua experiència en primera persona sobre les realitats de ser afroespanyol en la societat contemporània. Cada imatge i cada paraula s'entrellacen per a formar un relat visual que desafia les narratives dominants i amplia l'enteniment públic sobre la diversitat racial a Espanya.

Bermúdez usa la fotografia per a afirmar la seua cultura i resistir als prejudis que enfronta. Des de la seua infància fins ara, ens mostra com és viure amb el racisme i com el viu tots els dies. Este projecte ens demana que pensem críticament sobre com veiem les persones diferents de nosaltres i com podem lluitar contra el racisme que encara existix.

Incorporar este llibre a l'aula ens dona l'oportunitat d'explorar temes vitals com la diversitat i el racisme, i com podem treballar junts per a construir una societat més justa. A través de la fotografia, els estudiants poden entendre millor les històries personals i desafiar les seues pròpies perspectives sobre les persones. Este llibre ens ajuda a posar-nos en el lloc de l'altre i aprendre a ser més empàtics i oberts entre tots.

"LAS PALABRAS SE GASTAN" – XAVIER ABALLÍ

Xavier Aballí va introduir un ritual pedagògic únic en les seues classes de dibuix en Batxillerat, en què els estudiants participaven en converses iniciades per dos retalls de premsa: un amb una fotografia i un altre amb un text breu, seleccionats a l'atzar i col·locats sense una seqüència definida sobre la taula del professor. Esta casualitat aparent es convertia en el punt de partida per a discussions que abastaven des de temes socials i polítics fins a reflexions personals. En cada classe, la combinació entre la imatge i el text provocava un intercanvi d'idees que a vegades s'estenia per a omplir tota l'hora. Este mètode va canviar les classes, i les va convertir en llocs a on es parlava, es pensava críticament i es reflexionava, tot mentres es dibuixava.

"Las palabras se gastan" s'inspira en este enfocament pedagògic, i adopta una estructura que evoca els llibres d'hores medievals. L'objectiu és elevar el pensament i estimular la reflexió a través de la combinació de fotografies i textos que conviden els lectors a explorar connexions inesperades i aprofundir en temes que van més enllà de les imatges visuals.

Xavier Aballí no seguix les regles tradicionals de l'aula, sinó que integra la fotografia com a part essencial de l'aprenentatge i la reflexió. El seu enfocament artístic no només fa que els estudiants pensen críticament, sinó que també els convida a mirar cap a dins i analitzar temes complicats usant fotos i textos dels diaris. Aballí desafia els estudiants a reconsiderar com la fotografia pot ser molt més que només art; pot ser una ferramenta per a iniciar debats profunds i comunicar-se de manera efectiva.

"DO YOU SEA?" – SELEN BOTTO

"Do you sea?" és un llibre, sí, però també ha de llegir-se com una crida urgent a l'acció enfront de la crisi ambiental causada pels residus plàstics en les costes del Mediterrani, i que confronta directament la nostra relació amb el medi ambient. A través de la fotografia, Botto ens convida a contemplar no només la devastació tangible de les costes del Mediterrani a causa de la contaminació plàstica, sinó també a submergir-nos en un diàleg íntim sobre la fragilitat dels ecosistemes marins. A través d'imatges noves que sorgixen de la trobada entre les fotografies dels seus passejos per la platja amb les deixalles plàstiques que arreplega, el llibre ens embarca en la crua realitat que molts d'estos provenen de productes quotidians com ara cosmètics i articles d'higiene.

Selen ens compartix una nova mirada sobre la crisi ambiental, destacant la urgència de la sostenibilitat i la responsabilitat humana enfront de la crisi climàtica. "Do you sea?" funciona com un testimoni visual que desperta consciències i ens fa reflexionar profundament sobre com les nostres decisions quotidianes afecten el medi ambient. Este projecte ens desafia a adoptar una perspectiva més conscient i responsable, i ens insta a reconsiderar la nostra relació amb els hàbits de consum i els residus, i a reconèixer l'impacte individual i col·lectiu que podem tindre en el futur del món que compartim.

6_Jornades de creació

#96

Introducció a la proposta

Dins del projecte Adolescència Mòbil, hem ideat unes jornades de creació per a treballar amb tot el que hem fet fins ara. Estes jornades es faran al final del curs, durant dos dies seguits, amb la idea de convertir les vivències personals dels estudiants en una instal·lació artística que es mostrarà en diferents llocs del centre educatiu.

Estes jornades són una font d'experiències que empoderen els estudiants mitjançant l'art i la fotografia, alhora que promouen un diàleg obert i constructiu sobre com la tecnologia impacta en la vida diària dels joves.

Què farem?

Durant estes jornades, els estudiants treballaran amb les fotos que ja han fet per a explorar temes com la identitat digital, la influència de les xarxes socials, com ens connectem de manera emocional amb els mòbils o els temes que sorgisquen de les converses inicials de les jornades. A través de la pràctica artística volem fomentar que expressen les seues idees i crear un espai en què puguem parlar d'estos temes des de la seua pròpia perspectiva.

Com ho farem?

Les activitats s'estructuren en dos dies intensius de treball col·laboratiu. El primer dia estarà centrat en la curadoria de les fotografies, la conceptualització de la instal·lació i el disseny de l'espai expositiu. Els estudiants seleccionaran i organitzaran les imatges de manera que contenen una història coherent i poderosa sobre l'adolescència i la tecnologia mòbil. El segon dia es dedicarà a la producció de materials finals, la posada en comú d'idees i la preparació de la presentació final per a la comunitat educativa.

Per a què ho fem?

El propòsit d'estes jornades és compartir amb els estudiants un espai per a la creació col·lectiva per a explorar temes contemporanis de manera creativa i reflexiva. Amb la instal·lació final, volem que tota la comunitat educativa s'adone dels reptes i les oportunitats que els adolescents enfronten en un món digital. A més, estes jornades fomentaran el treball en equip i el

pensament crític, i ajudaran a desenvolupar habilitats artístiques i d'organització entre tots els que participen.

A continuació, et detalle un pla basat en la manera com el vam fer en l'IES Bovalar en juny de 2024. Pots adaptar-lo a les teues necessitats i al context educatiu.

Pla per a la Jornada de Creació: Adolescència Mòbil

Objectiu de les jornades: Treballar sobretot el material generat per a reflectir les experiències i percepcions dels adolescents sobre la seua relació amb la tecnologia mòbil mitjançant una instal·lació artística que es realitzarà en diferents espais del centre educatiu.

Dia 1: Curadoria i conceptualització de la instal·lació

9 - 9:30 h Benvinguda i revisió de metes

- Revisió dels objectius del projecte i les metes específiques de les jornades.
- Presentació del pla de treball per als dos dies i muntatge de la setmana següent.

9:30 - 10:30 h Presentació de materials amb què comptem

- **Activitat:** presentació de totes les fotos fetes prèviament.
- **Objectiu:** familiaritzar el grup amb el material disponible.

10:30 - 10:50 h Reflexió col·lectiva

- **Activitat:** discussió oberta sobre el material, identificant temes i missatges clau.
- **Objectiu:** arreplegar impressions i reflexions per a orientar l'organització de l'exposició.

10:50 - 11:10 h Pati

11:10 - 12:30 h Selecció

- **Activitat:** treball en grups per a seleccionar les fotos més representatives.
- **Objectiu:** triar els temes i les fotos clau que formaran part de la instal·lació, i definir el relat.

12:30 - 13:45 h Desenvolupament

- **Activitat:** pluja d'idees i desenvolupament d'un concepte unificat per a la instal·lació.

— **Objectiu:** definir com s'estructurarà la instal·lació i quin missatge es vol transmetre.

13:30 - 14:05 h Pati

14:00 - 15:00 h Disseny de l'espai expositiu

- **Activitat:** creació d'un pla o d'una maqueta de l'espai expositiu, distribuint les fotos i altres elements.
- **Objectiu:** planificar la disposició física de la instal·lació.

Dia 2: Detalls i preparació de les arts finals de la instal·lació

9:00 - 09:15 h Revisió del pla i metes del dia

- **Activitat:** revisió del treball fet el dia anterior i presentació dels objectius per al segon dia.
- **Objectiu:** assegurar que tots estiguen compromesos amb el pla i les metes del dia.

9:15 - 10:50 h Desenvolupament creatiu

- **Activitat:** treballar en grups els últims detalls dels materials que s'han de produir en lones per a instal·lació.
- **Objectiu:** proveir context per a la instal·lació en conjunt.

10:50 - 11:10 h Pati

11:10 - 12:30 h Posada en comú de materials finals

- **Activitat:** finalització de la creació de materials i posada en comú.
- **Objectiu:** assegurar que tots els elements visuals i explicatius estiguen preparats per a imprimir-los i muntar-los.

12:30 - 15:30 h Preparació de la presentació final

- **Activitat:** preparar una presentació final del concepte i del disseny de la instal·lació per a la comunitat educativa.
- **Objectiu:** Rebre feedback constructiu per part del professorat i de companys/es que puga incorporar-se en la fase de muntatge de la instal·lació.

#100

PLÀNOL 2023-2024

Segona planta 2

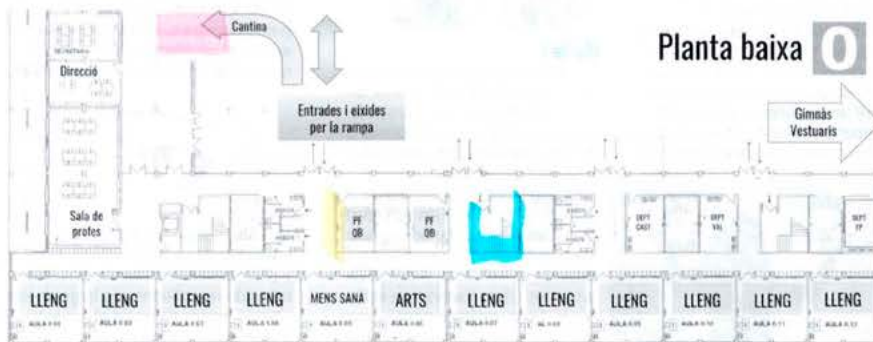
ADOLESCENCIA MÓVIL es un proyecto de la Red Planea, arte y escuela, realizado en colaboración con estudiantes de 1º, 3º y 4º de ESO y profesorado del I.E.S. Bòvalar de Castelló de la Plana, dirigido por Julián Barón entre marzo y junio de 2024.

Primera planta 1

Planta baixa 0

ADOLESCENCIA MÓVIL explora la relación entre adolescentes y sus teléfonos móviles utilizando la creatividad y el diálogo grupal. Mediante una selección cuidadosa de actividades con instrucciones versátiles, alimentamos tanto la expresión artística como la reflexión en grupo, explorando las vivencias y perspectivas asociadas al uso de los teléfonos móviles, tanto dentro como fuera del aula. Reconocemos el poder de las imágenes para conectar pensamiento, emoción y significado, influyendo en la construcción de nuestra identidad y comprensión del mundo. Para encender las luces y dar inicio a esta exposición, te invitamos a reflexionar: ¿Puedes identificar tres aspectos positivos y tres aspectos negativos del teléfono móvil en tu opinión? Por favor, anota tus respuestas en un trozo de papel. Gracias.

EXPOSICIÓN IES BOVALAR

Teléfono fugaz

Esta obra nos invita a reimaginar nuestra relación con el móvil en el aula, explorando el equilibrio entre cuerpo, tecnología y espacio. Comenzamos con una reflexión sobre cómo el uso del teléfono afecta nuestra atención y presencia física. Luego, cada estudiante crea una instrucción a través de un dibujo para transformar la interacción con su móvil, subvirtiéndolo su carácter utilitario y funcional. Estas instrucciones se comparten y escenifican el dibujo que han seleccionado, usando su móvil de la manera indicada. Un compañero toma fotos siguiendo las instrucciones del dibujo como guía.

Línea de sombra

Con esta obra hemos querido representar cómo las personas pueden pasar de estar en conflicto a llevarse bien a través de dos sencillos pasos. El primero, "trepar la red", simboliza superar nuestras inseguridades para poder alcanzar un acuerdo. El segundo, "saltar el muro", implica dejar atrás el orgullo. Una vez que hemos logrado ambos pasos, alcanzamos la felicidad. Esta metáfora nos invita a reflexionar sobre la importancia de la introspección y la humildad en nuestras relaciones, mostrando que la verdadera armonía se encuentra cuando superamos nuestras barreras internas.

Un día en mi vida con el móvil

Esta actividad consiste en crear un diario que nos invita a indagar sobre nuestra conexión con la tecnología a través de una mirada íntima y personal. Desde que despertamos hasta el anochecer, estas fotografías muestran cómo el móvil se convierte en un acompañante inseparable en nuestras vidas.

Selfie

Un selfie es una fotografía hecha generalmente desde tu móvil, un autorretrato que compartimos en redes sociales, exponiéndonos a juicios externos. ¿Nos empodera o es un grito de atención? ¿Es una representación fiel de nosotros mismos? Esta actividad transforma el aula en un espacio para rastrear y confrontar nuestra relación con el selfie. A través de acciones como hacerse un selfie sin teléfono, ensayar poses, crear collages y hacerse un selfie en el

aula, recapacitamos sobre nuestra conducta y conexión personal con esta forma de representación.

Profesores vigilan el uso de móviles en patio de instituto.

Pie de foto es una actividad que provoca a cada estudiante a activar su capacidad de interpretación a través de la lectura y creación de pies de foto para imágenes de prensa. Los estudiantes copiarán el pie de foto del tema elegido por el grupo, incluyendo la indicación de quién ha hecho la foto y la agencia. Posteriormente, se imprimen y se ponen en común para iniciar un diálogo que no solo propone el desarrollo de nuestras habilidades críticas en la comunicación visual, sino que también abre un espacio de reflexión sobre la influencia del contexto en la percepción de las imágenes.

En construcción, fanzine colectivo

Esta actividad, desarrollada en dos sesiones grupales, es un punto de partida para reflexionar sobre la sociedad actual, considerando el legado que heredamos y los cambios necesarios para el futuro. Utilizando nuestros teléfonos móviles como herramientas creativas, creamos una secuencia de fotos para elaborar un fanzine colaborativo. Hemos convertido cada página en un lienzo en blanco donde dejar nuestras preocupaciones, ideas y acciones, avivando un diálogo constructivo sobre nuestro entorno y aspiraciones.

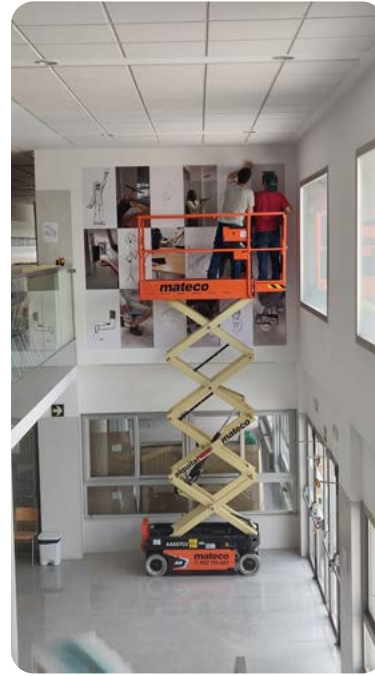
Mesa de proyectos

En esta mesa encontrarás una colección de pequeños libros, fotos y otros materiales informativos que han sido recopilados a lo largo de los últimos meses como en el proyecto 'Adolescencia móvil'.

#104

:-X

7_Epíleg <3

Des que vam arrancar amb Adolescència Mòbil en l'IES Bovalar i vam crear esta caixa de recursos en la Xarxa Planea, hem explorat un territori fascinant: l'adolescència en l'era digital. El nostre objectiu ha sigut entendre com els mòbils influixen en la vida quotidiana i la identitat dels adolescents. El que descobrim és un món complex d'emocions i experiències que val la pena vore i compartir. A través d'accions que promouen la pràctica artística i la reflexió en grup, hem creat un arxiu comú de fotos, documents i altres materials que contenen les nostres històries i mostren la diversitat de perspectives en la comunitat educativa. Adolescència Mòbil marca un canvi en la nostra relació amb la tecnologia, i ofereix un espai per a l'autoreflexió i l'aprenentatge col·lectiu, essencial en la formació dels joves de hui.

Esperem que esta caixa de recursos continue sent un espai segur en què els adolescents puguin explorar les seues experiències i reflexionar sobre la seua relació amb la tecnologia. Més que fotos, vídeos, dibuixos o paraules, Adolescència Mòbil és un testimoni del poder de l'art per a ampliar la nostra mirada i generar consciència sobre els desafiaments que enfronten els joves hui.

Agraïm sincerament a tots els que han sigut part d'este procés i esperem continuar inspirant i sent inspirats per les històries i la creativitat dels adolescents. Una de les insistències finals és fomentar l'intercanvi d'accions entre centres educatius que estiguen duent a terme este projecte. Creiem que compartir experiències i metodologies enriqueix encara més la nostra comprensió col·lectiva i enfortirà la comunitat de pràctica que hem creat. Esperem que esta col·laboració entre centres proporcione noves perspectives i oportunitats per als nostres joves en el seu camí cap a un futur més conscient i, inevitablement, connectat.

PLANEA COMUNITAT VALENCIANA

Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

Nicolás S. Bugada i Cabrera

Direcció - Gerència

Coordinació del Node Territorial

Clara Boj Tovar (Universitat Politècnica de València)

José Campos Alemany

Elena Sanmartín Hernández

RECURS EDUCATIU

Textos Julián Barón

Fotografies els seus autors/es

Disseny i Maquetació Mati Martí

Traducció al valencià Servei de Traducció i Assessorament Lingüístic de la Direcció General d'Ordenació Educativa i Política Lingüística

Impressió i Enquadernació La Imprenta CG

PLANEA és una xarxa de centres educatius, agents i institucions culturals impulsada per la Fundació Daniel i Nina Carasso i que s'articula a través de la mediació de Pedagogías Invisibles (Comunitat de Madrid), PERMEA i UPV (Comunitat Valenciana) i ZEMOS98 (Andalusia).

Els continguts d'aquesta publicació es poden distribuir, copiar i remesclar citant la font, sense usos comercials i mantenint esta llicència.

Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana, 2024

Agraïments:

Als/les estudiants i professorat de l'IES Bovalar, Patricia García, Toni Solano, Olga Giménez, Sara Lloret, Natalia del Olmo, Natacha Moreno, Manel Canseco, Leticia Lorenz, Anna Navarro, Begoña Oliva, Marta Prieto, Lucía Monfort, María Roger i a la educadora Carmen Monerris.

A Leticia Tojar Rodríguez, Xosé Lois G. Failde, Marta Martín Núñez, Christian Robles Ramos, Tubal, Héctor i Miguel Ángel de Cambaluc, Manuel Vargas, Mati Martí i Camila Kevorkian. Gràcies pel vostre saber fer i suport constant.

A Elena Sanmartín, Clara Boj, José Campos i l'equip d'avaluació de la Red Planea. Gràcies per l'afecte en la vostra escolta i les valuoses aportacions.

:-)

ADOLESCÈNCIA MÒBIL. Caixa de recursos creatius per a l'experimentació artística, és una proposta dirigida a docents d'educació secundària que explora la relació entre adolescents i els seus telèfons mòbils utilitzant la creativitat i el diàleg grupal. Conscients de la vulnerabilitat juvenil en un món digital en constant canvi, brinda un espai per a l'expressió lliure i autèntica, celebrant la diversitat de les seues experiències.

ADOLESCÈNCIA MÒBIL és un projecte dissenyat per Julián Barón, fotògraf i docent, en el marc de Planea. Red de Arte y Escuela. PLANEA és una xarxa de centres educatius, agents i institucions culturals impulsada per la Fundació Daniel i Nina Carasso i s'articula a través de la mediació en tres territoris: Pedagogías Invisibles (Comunitat de Madrid), PERMEA (Comunitat Valenciana) i ZEMOS98 (Andalusia).